

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ПЕРЕКЛАДУ З АНГЛІЙСЬКОЇ
МОВИ

Кваліфікаційна робота
магістра

на тему **МОЛОДІЖНИЙ СЛЕНГ АМЕРИКАНСЬКОГО ВАРІАНТУ**
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО ПЕРЕКЛАДУ

Виконала: студентка 2 курсу,
групи 8.0359 ап-3

спеціальності 035 Філологія
спеціалізації 035.041 Германські
мови та літератури (переклад
включно), перша англійська
освітньо-професійної програми
Переклад (англійський)

Сірик Єлизавета Андріївна

Керівник д.ф.н., проф. Зацний Ю.А.

Рецензент к.ф.н., проф. Клименко О.Л.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет іноземної філології
Кафедра теорії та практики перекладу з англійської мови
Освітній рівень магістр
Спеціальність 035 Філологія
Спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно) – перша англійська
Освітньо - професійна програма Переклад (англійський)

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. завідувача кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови

Запольських С.П. _____
«____» _____ 20__ року

З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА

СІРИК ЄЛИЗАВЕТИ АНДРІЇВНИ

1. Тема кваліфікаційної роботи магістра (проекту) «Молодіжний сленг американського варіанту англійської мови та особливості його перекладу».

керівник кваліфікаційної роботи (проекту) Зацний Юрій Антонович, д.ф.н., професор.

затвержені наказом ЗНУ від «4» травня 2020 року № 511 – с

2. Строк подання студентом кваліфікаційної роботи (проекту) 26 листопада 2020 року

3. Вихідні дані до кваліфікаційної роботи (проекту) Сленгові вирази американського варіанту англійської мови, еквіваленти, різновиди сленгу, словники, сучасні проблеми перекладу.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) 1)здійснити огляд теоретичних джерел; 2) розглянути молодіжний сленг та виявити його труднощі при перекладі; 3) проаналізувати сфери використання молодіжного сленгу

5. Консультанти розділів кваліфікаційної роботи (проекту)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Вступ	Зацний Ю. А., д.ф.н., пр.	09.06.2020	09.06.2020
Розділ 1	Зацний Ю. А., д.ф.н., пр.	02.09.2020	02.09.2020
Розділ 2	Зацний Ю. А., д.ф.н., пр.	01.10.2020	01.10.2020
Висновки	Зацний Ю. А., д.ф.н., пр.	20.10.2020	20.10.2020

6. Дата видачі завдання 04.02.2020

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів виконання кваліфікаційної роботи магістра	Строк виконання етапів роботи (проекту)	Примітка
1	Пошук наукових джерел з теми дослідження, їх вивчення та аналіз; укладання бібліографії	лютий – квітень 2020	виконано
2	Добір фактичного матеріалу	травень 2020	виконано
3	Написання вступу	червень 2020	виконано
4	Написання теоретичного розділу	вересень 2020	виконано
5	Написання практичного розділу	жовтень 2020	виконано
6	Формулювання висновків	жовтень 2020	виконано
7	Проходження нормоконтролю	листопад 2020	виконано
8	Одержання відгуку та рецензії	листопад-грудень 2020	виконано
9	Захист	грудень 2020	виконано

Автор роботи несе персональну відповідальність за відсутність в роботі несанкціонованих текстових запозичень (академічного плагіату)

Магістрант _____ Є. А. Сірик

Керівник роботи (проекту) _____ Ю. А. Зацний

Нормоконтроль пройдено
Нормоконтролер _____ В. В. Погонєць

РЕФЕРАТ

Дипломна робота – 97 стор., 58 джерел, 1 додаток.

Об’єкт дослідження: процес дослідження сленгових виразів американського варіанту та їх еквівалентів в українській мові.

Мета роботи: зіставлення та розгляд особливостей, формування, функціонування перекладу американського та українського студентських сленгів, визначити поняття молодіжний та студентський сленг в системі загального сленгу, проаналізувати джерела виникнення та сфери використання студентського сленгу.

Теоретико-методологічні засади: ключові положення та різні аспекти сленгу, які вивчалися такими дослідниками як (Е. Патрідж, Г. Менкен, І. Гальперін та ін.)

Отримані результати: В данній роботі ми спостерігали, як сленг може охоплювати практично всі області життя, описувати практично всі ситуації, крім нудних, оскільки сленгове слово народжується як результат емоційного ставлення мовця до предмета розмови. Сленг — це постійна словотворчість, в основі якої лежить принцип мовної гри. Таким чином ми можемо підвести результати, що сленг та його різновиди має більш яскраву роль в комічних та гральних текстах, наприкладі у серіалі «Друзі». Молодіжний сленг є одним з головних джерел поповнення словникового складу в етапі розвитку мов.

Ключові слова : «Друзі», сленгове слово, молодіжний сленг.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. СЛЕНГ ЯК ЛЕКСИКА ОБМЕЖЕНОГО ВЖИТКУ	6
1.1 Сленг: проблема дефініції. Етимологія терміну «сленг».....	6
1.2 Типологія сленгу.....	18
1.3 Мінливість та варіативність українського та американського молодіжного сленгу.....	31
1.4 Історія існування американського сленгу.....	43
1.5 Джерела виникнення та сфери використання молодіжного сленгу.....	45
РОЗДІЛ 2. АМЕРИКАНСЬКИЙ МОЛОДІЖНИЙ СЛЕНГ У ПЕРЕКЛАДАЦЬКОМУ АСПЕКТІ	52
2.1 Причини труднощі розуміння американського молодіжного сленгу.....	52
2.2 Особливості функціонування американського молодіжного сленгу.....	54
2.3 Мовні особливості американського та українського молодіжного сленгу.....	61
2.4 Перекладацький аспект спеціальної нелітературної лексики.....	70
2.5 Особливості перекладу американського студентського сленгу.....	74
2.6 Стилiстичні особливості американського сленгу.....	75
2.7 Аналіз засобів та способів перекладу лексичних одиниць американського молодіжного сленгу у телесеріалі «Друзі».....	79
ВИСНОВОК	87
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	89
ДОДАТОК А	95

ВСТУП

Актуальність дослідження. Мова – це той засіб, за допомогою якого культури виражають себе, свою сутність. Мова відображає культурноісторичний фон кожної епохи та, як правило, є повністю зрозумілою тільки людям, що живуть в цю епоху.

Проблематика дослідження. Сленг молоді найбільш жваво реагує на всі події в житті. Він підхоплює і відображає нові явища і сам змінюється в процесі їх перетворень. Проте на даному етапі розвитку лінгвістики та перекладознавства сленг становить собою ще недостатньо вивчену проблему, яка потребує подальшого дослідження. Отже, дана дипломна робота присвячена особливостям перекладу студентського сленгу.

Наукова новизна дослідження. Різні аспекти сленгу вивчалися такими дослідниками як Е. Патрідж, Г. Менкен, І. Гальперін, В. Вілюман, М. Маковський, В. Балабін, У. Потятинник. Однак сленг розглядався переважно в ракурсі лексико-стилістичних характеристик до кінця першої половини ХХ-го ст. На увагу заслуговує той факт, що окремі дослідники ще з кінця ХVІІІ-го ст. звернули увагу на найрізноманітніші вияви соціальної природи сленгу (наприклад, функціонування в обмежених соціоконтекстах), саме в ХХ-му ст. було виділено суттєвий аспект цієї лексики – соціальний.

Проте недостатньо уваги приділялося розгляду сленгу як перекладознавчої проблеми. Тому актуальність дослідження зумовлена необхідністю вивчення специфіки перекладу сленгових одиниць американського студентського сленгу.

Об'єктом дослідження виступають сленгові вирази американського варіанту англійської мови та їх еквіваленти в українській мові.

Предмет дослідження становлять особливості та засоби перекладу сленгових одиниць з англійської мови на українську.

Основна мета дослідження – зіставлення та розгляд особливостей формування, функціонування та перекладу американського студентського сленгів.

Відповідно до мети дослідження в роботі ставляться і вирішуються наступні **завдання**: визначити поняття молодіжний та студентський сленг в системі загального сленгу; проаналізувати джерела виникнення та сфери використання студентського сленгу; розглянути особливості формування та функціонування американського та українського студентських сленгів; дослідити певну вибірку сленгових одиниць американського студентського сленгу з подальшим аналізом засобів їх перекладу.

Методи дослідження. В даній дипломній роботі використовуються такі методи як зіставний, описовий, метод порівняльного аналізу, метод порівняльно-історичного аналізу.

Матеріал дослідження становить вибірка сленгових одиниць зі словників сучасного англійського, американського та українського сленгу, що нараховує 150 одиниць: Геловані Г. Г., Цветков А. М. Російсько-англійський розмовник побутової лексики та сленгу, Кондратюк Т. М. Словник сучасного українського сленгу, Кудрявцев А. Ю., Куропаткін Г. Д. Англоросійський словник сленгу та ненормативної лексики, Шестикрилов П. А. Словник новітнього американського сленгу, Ayto J. The Longman Register of New Words, Spears R. A. NTC's Dictionary of American Slang And Colloquial Expressions та Online Slang Dictionary.

Теоретична значущість дипломної роботи полягає у тому, що робота робить внесок в дослідження проблеми взаємовідносин «мова та суспільство» в контексті перекладознавства.

Практична цінність роботи обумовлена можливістю використовувати її результати в перекладацькій та лексикографічній практиці, а також в ході викладання таких дисциплін як теорія та практика перекладу, стилістика та лексикологія.

Робота складається зі вступу, 2-х розділів, загальних висновків, списку використаних джерел та ілюстративного матеріалу та додатків.

1. У 1 розділі розглядається загальне поняття «що таке сленг?» його історія та джерела виникнення
2. У 2 розділі розглядається питання про сленг, як перекладацький аспект, тому ми дослідили різні труднощі при перекладі американського, молодіжного сленгів, та привели певні приклади при перекладі на серіалі «Друзі».

Загальна кількість сторінок – 97 стр.

РОЗДІЛ 1

СЛЕНГ ЯК ЛЕКСИКА ОБМЕЖЕНОГО ВЖИТКУ

1.1 Сленг: проблема дефініції. Етимологія терміну «сленг»

Проблематика сленгу є предметом постійного наукового пошуку. Поняття сленгу здобуває все більше уваги сучасної філології. Різні аспекти сленгу вивчалися в працях Е. Патріджа, В. Вілюмана, Г. Менкена М. Маковського, В. Балабіна, І. Гальперіна, У. Потятинника.

Вагомий внесок у дослідження американського сленгу зробив Г. Менкен [Mencken 1992, с. 48]. Він стверджує, що сленг – категорія загального поширення, що перебуває за межами загальноприйнятих мовних норм. Г. Менкен, досліджуючи еволюцію сленгу, визначив закономірності, згідно з якими «тривалість життя» одних сленгових одиниць визначається століттями, інші ж «безславно» гинуть, ледь з'явившись на світ [Mencken 1992, с. 48].

Суттєвим кроком у вивченні питання ненормативної лексики став доробок британського лексикографа Е. Патріджа [Partridge 1934, с. 49].

Е. Патрідж одним із перших порушив питання про статус сленгу. Він простежив культурноісторичні передумови динамічного розвитку неформального мовлення та популярності сленгу на північноамериканському континенті.

Лексикографічна праця ученого, вперше опублікована понад 40 років тому, і надалі є актуальною, адже охоплює значну кількість лексичних одиниць англomовного світу, простежує етимологію більшості з них. Отже, Е. Патрідж [Partridge 1934, с. 49] і його послідовники Дж. Грінок та Г. Кіттрідж визначають сленг як існуючі в розмовній сфері досить неміцні, нестійкі, ніяк

не кодифіковані, а часто й зовсім неупорядковані й випадкові сукупності лексем, що відображають суспільну свідомість людей, які належать до певного соціального або професійного середовища. Сленг розглядається як свідоме, навмисне вживання елементів загальнолітературного словника в розмовному мовленні у стилістичних цілях: для створення ефекту новизни, незвичайності, відмінності від визнаних зразків, для передачі певного настрою мовця, для додання висловлюванню конкретності, жвавості, виразності, точності, стислості, образності, а також щоб уникнути штампів, кліше, що досягається, як вважають ці дослідники, використанням таких стилістичних засобів, як метафора, метонімія, синекдоха, літота, евфемізм [Запесоцкий 1990, с. 153].

Дослідник американського військового сленгу В. Балабін виходить із розуміння сленгу як ненормативної, неформальної, стилістично зниженої мови порівняно великого прошарку населення, що використовується з метою здійснення певних мовленнєвих функцій (експресивної, оцінної, корпоративної, пейоративної, евфемістичної тощо) і складається з одиницьсленгізмів, що мають різне лексикографічне маркування [Береговская 1996, с. 37].

Наявність опозиції між сленгом і стандартною літературною мовою не викликає сумнівів як у вітчизняних, так і в закордонних лінгвістів. Сленг, професійні жаргони й аргументивно ригористично протиставлені стандартній літературній мові за своїм призначенням, адже одна з функцій загальнонаціональної літературної мови полягає в об'єднанні різних соціальних груп у єдине ціле – нації; ціль сленгу – тісніше згуртувати одну яку-небудь групу й протиставити її суспільству в цілому [Коловская 2004, с. 6]. Професійні й соціальні діалекти розрізняються за сферою функціонування: використання професійного жаргону обмежено рамками вузьких професійних груп, як і використання аргументу, а загальний сленг – явище загальнонародного характеру, і навіть спеціальні сленги (сленги

військових, студентів, музикантів, спортсменів та ін.) вживаються більш широкими й менш замкнутими групами [Коловская 2004, с. 6].

На думку Г. Іванової, при реалізації всіх трьох критеріїв (за функцією, за сферою функціонування, за ступенем стилістичної заниженості) в одній лексичній одиниці, її можна віднести до сленгу [Клименко 2000, с. 21].

Набагато складнішим завданням є визначення місця молодіжного сленгу у межах домену нестандартної лексики. Нестандартна лексика англійської мови містить у собі не тільки сленг, але й фамільярно-розмовну, арготичну й вульгарну лексику [Береговская 1996, с. 34].

Оскільки у визначенні сленгу також відзначається його грубуватий відтінок і нестандартний характер, вульгаризми не розглядаємо окремо від сленгу [Іванова 1991, с. 15].

Що стосується питання про співвідношення сленгу й фамільярно-розмовної лексики, то можна стверджувати, що на сучасному етапі розвитку англійської мови стає все складніше встановлювати відмінності між даними лексичними шарами. З даною проблемою зіштовхуються й укладачі словників, які все частіше використовують слово “informal” для позначення тих шарів лексики, які традиційно позначалися як “slang - colloquial”. Сьогодні носіям мови й, відповідно, мові, якою вони спілкуються, властива більша рухливість, ніж раніше, зміни в мові відбуваються більш швидкими темпами, чим раніше. Різні групи й шари суспільства тісніше переплітаються й взаємодіють один з одним, що приводить до стирання кордонів між нормою й нестандартною мовою. Можна говорити про розширення норми, включення в неї того, що раніше було за її межами. Зближення писемно-літературної мови з уснорозмовною найбільш очевидно проявляється в широкому поповненні лексики та фразеології «стандартної» мови з розмовної лексики, особливо з нелітературних розмовних джерел. Дослідники зазначають значне зростання розмовних елементів в літературних мовах [Хомяков 1980, с. 77].

Мова розвивається, сфери дії мови приходять у постійне зіткнення і, як результат, слова з однієї сфери дії попадають в іншу й у ній асимілюються [Геловани 1991, с. 40]. Розмежувати різні види розмовного мовлення – завдання непросте: у стихії англійської розмовної мови, у якій сленг розвивається особливо плідно, важко відмежувати цей шар слів від суміжних з ним професіоналізмів, діалектизмів і вульгаризмів. Ці труднощі свідчать про постійні процеси руху й взаємодії цих лексичних шарів.

В.С. Матюшенков [Миролюбов 2003, с. 55] підкреслює, що для американського сленгу характерна проникність, і цим пояснюються розмиті межі між літературною англійською у США й різними «субстандартними» мовними утвореннями, наявність значного числа перехідних випадків, статус яких викликає дискусії серед лексикографів [Маковский 1962, с. 117].

Якщо розглядати лексичне наповнення молодіжного сленгу, то ми бачимо, що сленг містить лексику як мінімум трьох лексико-стилістичних підсистем: нестандартної розмовної мови, професійного жаргону й вульгаризмів. Мета ряду робіт – відокремити сленг від цих суміжних з ним субваріантів, [Береговская 1996, с. 32]. Так, для розмежування сленгу, професійних жаргонів і кенту П. Ондрус розробив принцип соціально-функціонального поділу. Встановлення основних функцій соціальних діалектів дає можливість розділити їх на експресивні (жаргони вищих шарів суспільства, сленги, зокрема, студентський, військовий і інші) і конспіративні (злочинське арго, дитяче арго й інші). Таким чином, основна функція арго – конспіративна, а це не характерно для сленгу, до якого тяжіють лексичні одиниці, що виконують експресивну функцію в якості провідної [Береговская 1996, с. 34].

Дослідники сленгу наголошують, що сленг частіше використовується у колі друзів, близьких чи знайомих. Використання сленгу з випадковими знайомими або незнайомцями може привести до осудження і тому не

схвалюється. Крім цього, на думку вчених, використання сленгу у колі друзів надає словам особливих, зрозумілих тільки для членів групи значень, які не можна зустріти в жодному словнику [Дорда 2006, с. 39].

Етимологія терміну сленг – одне із найбільш суперечливих і заплутаних питань в англійській лексикографії. Важкість розкриття походження терміну посилюється його багатозначністю та різними трактуваннями.

Вперше термін сленг зі значенням “language of a low or vulgar type” був засвідчений у 1756 році; з 1802 року цей термін означає “the cant or jargon of a certain class or period”, а з 1818 року під сленгом почали розуміти “language of a highly colloquial type, considered as below the level of standard educated speech, and consisting either of new words or of current words employed in some special sense”.

Е. Партрідж вказує, що приблизно з половини минулого століття термін сленг почав означати “illegitimate colloquial speech”, тоді як до 1850 року цим терміном називали всі різновиди “vulgar language except cant”. [Коловская 2004, с. 17] Слід зазначити, що з терміном сленг нетермінологічно вживати такі синоніми як argot, jargon, flash, gibberish, cant. Спочатку сленг вживався як синонім до терміну кент, пізніше – до терміну арго. Як лінгвістичний термін, сленг відсутній в словнику С. Джонсона, який був опублікований в 1755 році; в першому стандартному словнику Н. Уебстера, виданому в Америці в 1828 році, термін сленг з’явився з поясненням “low, vulgar, unmeaning language”. Показовим є те, що термін з’явився вперше в спеціальному словнику, а вже потім став використовуватись у тлумачних словниках загального типу [Береговская 1996, с. 31].

Гроуз у 1785 році ввів термін сленг як синонім до слова кент у своєму словнику «низької» мови: “slang – cant language”. Пояснивши сленг через кент, Гроуз розділяє «низьку» мову на дві частини, називаючи першу частину кентом або сленгом. Словник Гроуза вважався еталоном, і, мабуть, тому всі

інші автори словників «низької» мови стали пов'язувати сленг з кентом, як слова з одного і того ж джерела – таємної мови мандрівних бідняків – циганів, тим паче, що в циганському lingo (мові) було слово slang. Гроуз не знайшов терміну для другої частини «низької» мови [Береговская 1996, с.31].

Циганська етимологія терміну сленг протрималась майже до кінця 19 століття, вона подається і у відомому словнику Хоттена, де приводяться такі синоніми сленгу як gibberish – циганський жаргон, flash language – низька вульгарна мова. Він же вказує: slang – the language spoken by Gypsies – low, vulgar, unauthorized language [Клименко 2000, с. 20].

В кінці 19 століття сленг почали розглядати як запозичення зі скандинавських мов. Починаючи з етимологічного словника Скіта, така інтерпретація походження терміну потратила в деякі авторитетні словники англійської мови. Скандинавське походження терміну приймали такі дослідники як Бредлі та Уайльд [Пиркало 2002, с. 30].

20-го століття питання про етимологію цього терміну викликає більшу цікавість вчених. Виникають нові гіпотези, більш чи менш науково обґрунтовані, але які так і не отримали загального визнання [Скворцов 1977, с. 25].

Вітчизняний дослідник І. В. Арнольд вказує, що сленг включає лише розмовні слова та вирази з грубуватим чи жартівливим емоційним забарвленням, неприйнятним в літературній мові [Вилюман 1955, с. 51].

І. Р. Гальперін пропонує розуміти під сленгом той шар лексики та фразеології, який проявляється у сфері живої розмовної мови у формі розмовних неологізмів, які легко переходять у шар загальноприйнятої розмовної літературної лексики [Гальперин 1956, с. 106].

Заслуговує уваги думка М. М. Маковського про діалектне зародження терміну сленг, але автор цієї гіпотези її не підтвердив. Те, що дане слово є в

північних діалектах Англії, ще не говорить про діалектну спорідненість: воно засвідчено і в циганському грабіжницькому аргі [Маковский 1962, с. 67].

Найбільш вірогідною є гіпотеза Партріджа, який вважає, що слово *slang* співвідноситься з дієсловом *to sling* – *to utter*, що засвідчує існування такого словосполучення як *sling words* ще за часів Чоссера, а також пізніх сленгових сполучень з тим же дієсловом: *sling language* – *to talk*; *sling the language* – *to swear fluently, to speak a foreign language*; *sling the bat* – *to speak the vernacular*; *sling a yarn* – *to relate a story, to tell a lie*; *sling (a person) slang* – *to abuse, scold violently*; в останньому виразі *slang* – *impertinence, abuse* (значення, засвідчене з 1825 року) [Береговская 1996, с. 49].

Часто згадують архаїчне *to sling one's jaw* – говорити щось буйне і образливе. Згідно іншої версії, сленг походить до *slanguage*, причому початкова буква *s* нібито додана до *language* в результаті зникнення слова *thieves*; тобто спочатку йшлося про злодійську мову *thieves' language* [Хомяков 1980, с. 78].

Невідомо, коли слово *slang* вперше з'явилося в Англії в усній мові. Письмово воно вперше зафіксоване в Англії в 18 столітті. Тоді воно означало «образу». Приблизно в 1850 році цей термін став використовуватися ширше, як позначення «незаконної» просторічної лексики. В цей же час з'являються синоніми слова *slang* – *lingo* і *argot* [Лапова 1990, с. 54].

Таким чином, етимологія терміну сленг застається досі повністю не розкритою і становить одну із таємниць англійської лексикографії.

Досить цікавим є те, що термін сленг увійшов до вжитку в англійській лексикографії ще в кінці XVIII-го – на початку XIX-го ст., але тоді під цим терміном розуміли фонетичні, лексичні, морфологічні та синтаксичні розбіжності з встановленими мовними нормами. Навіть в ті часи окремі дослідники звернули увагу на найрізноманітніші вияви соціальної природи сленгу, але тільки в XX-му ст. було виділено суттєвий аспект цієї лексики –

соціальний. У 1911 р. Г. Бредлі [Вильюман 1955, с. 49] ідентифікував «інтенцію мовця» як важливий фактор у ідентифікації сленгу. Дж. След [Вильюман 1955, с. 51], а за ним Г. Дрейк [Миролубов 2003, с. 44] привернули увагу до психосоціальної мотивації користувачів сленгового лексикону.

У радянській лінгвістиці соціолінгвістичний підхід до вивчення питання сленгу розроблений видатним ученим М. Маковським [Маковский 1962, с. 30].

Сленг, за Маковським, – історично складена лінгвосоціальна норма, яка реалізується на рівні мовлення (фонетика, граматики, лексики), генетично й функціонально відмінна від професійних і жаргонних елементів мови; семантика сленгових лексем не завжди сягає стилістичного переосмислення, а слова сленгу не обов'язково використовуються для створення стилістичного ефекту [Маковский 1962, с. 109].

Якщо порівнювати сленг з діалектом, то діалект є більш сталим явищем: основні діалекти, особливо географічні, в сукупності своїх фонологічних, граматичних та лексичних компонентів існують в мові давно, в той час як сленгові одиниці недовготривалі. Спільним для сленгу та діалектів є те, що вони використовуються переважно в усній комунікації [Балабін 2002, с. 31].

Слід також зазначити, що зі сленгом часто асоціюються такі близькі до нього поняття, як жаргонізми, професіоналізми, арго, вульгаризми, колоквіалізми та кент, між якими важко встановити чіткі межі. «Стертість» меж є результатом того, що значною кількістю лексичних одиниць оперують у спільному функціонально-стилістичному ареалі [Вильюман 1955, с. 50].

Жаргон є мовою соціальної або професійної групи, яка відрізняється від загальнорозмовної мови особливим складом слів і виразів. Це умовна мова, зрозуміла тільки в певному середовищі, вона складається з багатьох штучних, іноді умовних слів і виразів [Миролубов 2003, с. 54].

При зіставленні різних трактувань терміну «жаргон» можна виділити дві основні концепції:

- 1) жаргон - це будь-яка спеціалізована мова: тобто «мова» професій, ремесел, суспільних класів і груп, гібридна мова або діалект;
- 2) жаргон - це вид фамільярної мови з пейоративністю, яка властива представникам деяких професій і ремесел [Миролюбов 2003, с. 54].

Корпоративні жаргони - це мікросистеми просторіччя з корпоративно обмеженою лексикою, пейоративною експресією й основною емотивною функцією, які використовуються різними групами за інтересами, які поєднують ці групи поза професійною діяльністю [Иванова 1991, с. 112].

Підкреслимо, що на відміну від професійних жаргонів, тісно пов'язаних своїми «виробничими» ядрами із професійними лексичними системами з однаковою для тих та інших основною комунікативною функцією, корпоративні, або групові, жаргони, які є, в основному, своєрідною мовною групою, де, насамперед, проявляється прагнення до експресії, мають емотивну функцію як основну [Пиркало 2002, с. 29].

Провести чітку грань між цими пластами лексики дуже важко, оскільки, як указує І. Р. Гальперін, відмінність між професіоналізмами та жаргонізмами, між просторіччям та діалектизмами взагалі важко піддається поясненню. Він зазначає, що ці відмінності такі незначні в окремих випадках, що деколи здається непотрібним саме розмежування, проте відсутність абсолютного критерію визначення приналежності слова до тієї або іншої групи не є запереченням існуючих відмінностей. З погляду вживання в мові, для жаргонізмів і професійного сленгу характерна значно вужча сфера вживання, ніж для загального сленгу та діалектизмів. Жаргонізми і професіоналізми, як правило, зрозумілі лише окремим групам населення. Їх можна віднести до маловідомого сленгу, до якого, до речі, часто відносять і арго [Гальперин 1956, с. 105].

У термін арго соціолінгвісти США схильні вкладати поняття особливого вокабуляра групи, об'єднаної спільними інтересами, фахом, видами діяльності тощо [Береговская 1996, с. 38].

Як зауважив В. М. Жирмунський, «арго» - «свого роду пароль», за яким впізнають один одного декласовані шари, і могутній засіб професійної організації в умовах гострої соціальної боротьби [Береговская 1996, с. 35].

Щодо вульгаризмів, то це лексеми, що мають пейоративне забарвлення і перебувають за межами літературної норми. До них відносять грубі слова та вирази, які зазвичай не вживаються освіченими людьми в товаристві, спеціальний лексикон, який використовують люди нижчого соціального статусу: в'язні, наркомани, безпритульні і т.д. [Коловская 2004, с. 12].

Диференціація сленгового лексикону та колоквіалізмів є ще складнішим завданням. Згідно з В. Кухаренко, колоквіалізми – загальнородова група слів, що позначають повідомлення як неформальне, неофіційне та розмовне, і які містять у своєму складі сленг, жаргонізми, вульгаризми та діалектизми [Пиркало 2002, с. 30]. Ю. Скребньов розглядає колоквіалізми як слова, забарвлені неформальністю чи фамільярністю [Drake 1980, с. 65]. Такі визначення все ж не пропонують критеріїв чіткого розмежування між колоквіалізмами та сленгом. Головна відмінність між ними полягає в тому, що сленг сигналізує, що учасників комунікації єднає якийсь особливий зв'язок, у той час як колоквіалізми лише позначають соціоситуацію як неформальну [Пиркало 2002, с. 31].

Процес віддалення розмовної мови в американському варіанті англійської мови від розмовної у британському варіанті, Г. Менкен називав «колоквіалізацією» американського варіанту і пророкував, що він прогресуватиме [Вилюман 1955, с. 48]. Сучасні тенденції у сфері лексики на американському континенті засвідчують слушність міркувань Г. Менкена.

Власне цим процесом пояснюють «розмитість» меж між колоквіалізмами та сленгом у США [Береговская 1996, с. 32].

Щодо кенту, Е. Патрідж визначав його як технічний термін для позначення вокабуляра представників злочинного світу [Виллюман 1955, с. 49]. Він вважав, що кент має обмежений ареал поширення порівняно зі сленгом, оскільки ті, хто користуються ним, зацікавлені у збереженні секретності свого мовного коду, тобто сленг універсальний, у той час як кент соціально і професійно обмежений. С. Флекснер під кентом розуміє розмовну ідіоматику, яка побутує в колі представників певної професії, секти, класу, вікової групи чи будь-якої підгрупи американської культури [Миролюбов 2003, с. 51].

У вжитку існує п'ять визначень сленгу – низька і вульгарна мова вулиці, римований жаргон, жаргон ремесла або фаху, перекручена лексика і нонсенс [Лапова 1990, с. 54].

Сленг – це лексика розмовного типу, яку вважають нижчою від загальноживаного стандарту; це слова, що у стандартній мові або не вживаються, або мають особливий лексико-семантичний зміст [Береговская 1996, с. 32].

Сленг – це квінтесенція розмовної мови, що пов'язана з життєвими зручностями, а не з науковими законами, граматичними правилами чи філософськими ідеями. Слова і фрази перетворюються у сленг тоді, коли починають вживатись у межах професійних груп, змінюючи свої значення в мові [Коловская 2004, с. 13].

Історія європейського сленгу починається з 13 ст., коли з'явилась назва Rotwalsh (теперішнє Rotwelsh) – різновид жаргону волоцюг. Перші спостереження сленгу в Англії зроблено на початку 16 ст. Коплендом у його книзі “The Nye Waye to the Spittel House” (між 1517–1537 pp.) [Виллюман 1955, с. 46].

У 20–21 ст. сленг – це лексика, що притаманна окремим суспільним колам – школам і університетам, політичним і професійним угрупованням, військовим. У сленгу знаходять відбиття куховарство, мода, торгівля, особисті зацікавлення (хобі) [Коловская 2000, с. 9].

Поняття сленгу все більше починає завойовувати увагу сучасної філології. В даний час існує достатньо велика кількість визначень сленгу, що нерідко суперечать один одному. Суперечності ці торкаються перш за все об'єму поняття сленг: суперечка йде, зокрема, про те, чи включати в сленг одні лише виразні, іронічні слова, які є синонімами літературних еквівалентів, чи ж ще і всю нестандартну лексику, використання якої засуджується в громадянстві освічених.

Звертає на себе увагу те, що термін сленг частіше уживається в англійській лінгвістиці, хоча останнім часом він активно використовується і відносно української мови. Термін сленг, як відзначає відомий американський лінгвіст Ч. Фриз, настільки розширив своє значення і застосовується для позначення такої кількості різних понять, що дуже важко провести розмежувальну лінію, що є сленгом, а що ні [Bradley 1926, с. 207]. Цілий ряд англійських дослідників використовують слово *slang* просто як синонім жаргону, аргю або кенту [Львовская 2007, с. 22].

Найдетальніше з приводу дефініції терміну сленг висловився автор словника сленгу Р. Спірс [Хасанова 2002, с. 59]. Він відзначає, що термін сленг спочатку використовувався для позначення британського кримінального жаргону. З роками сленг розширює своє значення і в даний час включає різні види нелітературної лексики: жаргон, просторіччя, діалекти і навіть вульгарні слова.

Отже, між сленгом та іншою лексикою нема непрохідних границь, навпаки, сленгізми часто виникають як переосмислення слів і виразів загальнолітературної лексики чи як нові утворення від них, а потім

повертаються в літературну мову у своїх нових значеннях, як це відбулося зі словами: *above-board* (чесний), *hairdo* (зачіска), *joke* (жарт), *make-up*, (косметика), *to live up* (бути здатним), *tub* (метро), *vac* (канікули), *zoo* (зоосад). З військового сленгу в розмовну лексику прийшов вираз *cold feet* (страх). Зі сленгу шкіл і університетів потрапили в англійську мову такі слова, як: *snob* (сноб), *funk* (страх), *mob* (голота), *cad* (хам), *chum* (нерозлийвода), *crony* (нерозлучний друг) [Миролубов 2003, с. 55].

Сленг – своєрідна галузь словникового складу англійської мови, яку виділяють при класифікації словника за ознакою соціальної прийнятності мовних одиниць [Скребнев 2000, с. 23].

Завдяки такій великій кількості визначальних ознак і умовності поняття сленг багато лінгвістів та психологів взагалі вважають за краще обходитися іншими поняттями і не використовують терміну «сленг». Проте, оскільки майже у всіх американських та англійських словниках помітка *sl.* (сленг) присутня, перекладачу необхідно знати це поняття, розбиратися в тому, що є сленгом. Самі англійські і американські лінгвісти також усвідомлюють, що поняття «сленг» є занадто широким, але продовжують користуватися ним за відсутністю іншого [Хасанова 2002, с. 54].

1.2 Типологія сленгу

Під терміном сленг розуміють особливий периферійний шар нелітературної лексики та фразеології, який лежить за межею літературної розмовної мови, закордонних діалектів загальнонародної англійської мови [Дорда 2006, с. 39].

Деякі дослідники вважають, що термін сленг застосовується у двох значеннях: або як синонім жаргону, або як сукупність жаргонних слів, жаргонних значень загальновідомих слів, жаргонних словосполучень, що належать за походженням до різних жаргонів та стали, якщо не загальноживаними, то зрозумілими для достатньо широкого кола носіїв даної мови [Drake 1980, с. 65].

В. Г. Вілюман [Вилюман 1955, с. 9], довгі роки займаючись проблемою сленгу, в стислих тезах сформулював деякі його особливості, зокрема автор запропонував розрізняти два види сленгу:

а) загальний сленг – образні слова і словосполучення емоційно-оцінного забарвлення, які знаходяться за межами літературної мови, загальнозрозумілі і широко поширені в розмовній мові, які претендують на новизну та оригінальність і в цих якостях виступають синонімами слів і словосполучень літературної мови; наприклад:

bed-sitter (bed-sitting room – вітальня)

bob (shilling – шилінг)

booze (a drink, to drink liquor – пиячити)

to dry straight (to straighten up – виправлятися)

hide (human skin – шкіра)

knock-out drops, dope (narcotic drops – наркотик);

б) спеціальний сленг – слова і словосполучення того або іншого професійного або класового жаргону, наприклад:

finals – випускні іспити

Fannie May – сертифікат «Фенні Мей»

preemie – недоношена дитина

scam – шахрайство

to neck - цілувати і голубити

flattop – авіаносець

pineapple – бомба, ручна граната

cabbage – гроші

cool – розслаблений

Hey, kiddo! – Гей хлопчисько!

I'm dog-sick – я дуже погано себе почуваю

Dullsville – нудьга

give me a tinkle tomorrow – дзенькни мені завтра;

I'm flaking out - я від нудьги тупію;

В. А. Хомяков [Дорда 2006, с. 40] запропонував більш розгорнуте визначення термінів «загальний» та «спеціальний» сленг:

Загальний сленг – це відносно стійка для певного періоду, широко поширена і загальнозрозуміла соціальна мовна мікросистема в просторіччі, вельми неоднорідна за своїм генетичним складом і ступенем наближення до фамільярно-розмовної мови, з яскраво вираженою емоційно-експресивною конотацією вокабуляра, що часто висміює соціальні, етичні, естетичні, мовні та інші умовності та авторитети.

Загальні сленгізми відрізняються від лексики літературного стандарту етико-стилістичним зниженням різної міри: від жартівливо-іронічної та невимушеної експресії повсякденного спілкування до принизливої експресії суто фамільярного спілкування. Треба зазначити, що етико-стилістичне зниження якісно відрізняється від лайливої і непристойної експресії: слова не сприймаються як вульгаризми, але додають мові колорит фамільярності, хоча існують особливі випадки, коли багато що залежить від сфери вживання того або іншого слова, ускладненого «контекстною семантикою» [Гальперин 1956, с. 89].

Спеціальний сленг як соціальна мовна мікросистема вельми неоднорідний за своїм генетичним складом і структурою. Аналіз різних підходів до визначення сленгу і вивчення практичного матеріалу приводить до

висновку, що сленгізми характеризуються різним ступенем стилістичного зниження і, отже, відносяться до різних лексико-стилістичних пластів. Крім того, велика частина сленгізмів функціонує в мові певних соціальних груп, і, навіть перейшовши в загальнонаціональне користування, сленгізм завжди несе в собі слід свого соціального походження. Спеціальний сленг - це нестандартний лексикон певної соціальної групи, який може складатися зі стилістично різномірної нестандартної лексики [Дорда 2006, с. 40].

Загальний сленг має ряд рис, які можна виявити при співставленні висловлювань про сленг зарубіжних та вітчизняних філологів. Ці риси слід враховувати, щоб запобігти суб'єктивним твердженням. Назвемо основні:

- 1) загальний сленг широко розповсюджений і зрозумілий для всіх соціальних верств населення;
 - 2) має яскраво виражений емоційно-оціночний характер з домінуванням експресивної функції над номінативною (проста назва предметів та явищ);
 - 3) загальний сленг відносно стійкий для визначеного періоду, хоча сленгізми і переходять легко в колоквіалізми, а також зникають з вжитку;
 - 4) неоднорідний за своїм генетичним складом, будучи створеним з різноманітних джерел (жаргони, кент, професіоналізми, варваризми тощо);
 - 5) загальний сленг неоднорідний за ступенем наближення до фамільярно-розмовної мови, хоча в цілому він протистоїть їй як компонент просторіччя;
 - 6) іноді має фонетичні, морфологічні та синтаксичні особливості;
 - 7) відрізняється генетично та функціонально від спеціального сленгу (кенту, жаргону, близьких до кенту мовних утворень)
- [Миролубов 2003, с. 41].

До загального сленгу можна віднести такі колишні жаргонізми, як *brass hat* – офіцер, *G.I. Jesus* – воєнний священик, *Jerry Krauthead* – німецький солдат тощо [Миролубов 2003, с. 41].

Переходячи у сферу загального сленгу, жаргонізми втрачають свій вузький соціально-професійний характер та стають загальнозрозумілими для всіх носіїв мови [Клименко 2000, с. 22]. Тут відбувається перерозподіл лексики та фразеології.

Вокабуляр загального сленгу в якійсь мірі може поповнюватись за рахунок жаргонізмів та професіоналізмів. Багато з них знаходяться між загальним сленгом та спеціальним сленгом, інші можуть входити і в соціальні жаргони і в професійні говори. Вірогідно, якась частина нелітературної лексики та фразеології знаходиться в деяких розмитих кордонах, на неї не можна наклеїти якийсь визначений ярлик.

Приймаючи до уваги ці особливості та всі наведені дефініції, пропонуємо розгорнуте визначення терміну загальний сленг.

Загальний сленг – це відносно стійка для певного періоду, широко розповсюджена та загальнозрозуміла соціальна мовна мікросистема в просторіччі, досить неоднорідна за своїм генетичним складом та мірою наближення до фамільярно - розмовної, з яскраво вираженими емоційноекспресивними відтінками, які часто висміюють соціальні, етичні, естетичні, мовні та інші умовності та авторитети [Коловская 2004, с. 11].

Загальні сленгізми – це розмовні елементи більш низького соціального статусу, ніж просторіччя. Від літературної лексики загальні сленгізми відрізняє властиве їм зневажливе, іронічне, грубувато-фамільярне, жартівливе забарвлення [Коловская 2004, с. 11]. Наприклад: *full as an egg* – п'яний; *pass in one's marble* – умирати;

Багато слів і словосполучень сленгу дуже виразні [Коловская 2004, с. 11]. Наприклад: *to drink with the flies* – пити на самоті; *big smoke* – велике місто;

bite someone's name – поїсти за рахунок іншого; The Ma State – Новий Південний Уельс (це був перший штат Австралії); Особливо яскраво у сленгу відображаються негативні явища [Коловская 2004, с. 11]. Порівняймо наприклад, такі вирази: to have kangaroos in one's top paddock – бути дурним; giggle suit – арештантський одяг; drunk as a fowl – дуже п'яний; Wooloomooloo Yank – сіднейський юнак, який імітує американську мову і звички (Wooloomooloo – передмістя Сіднея);

У загальному сленгу широко представлена лексична синонімія. Поруч з власне синонімами тут багато лексичних одиниць, які співвідносяться одна з одною за ознакою спільності референтів. Референти синонімічних сленгізмів можуть бути як національно нейтральними (порівняємо такі об'єкти, як «спиртні напої», «гроші», «дурний» та ін.), так і національно-специфічними [Коловская 2004, с. 11]. Для передачі значення «п'яний» використовуються численні сленгізми, наприклад: stinko, on one's ear, rotten, shick, inked та ін.; для позначення поняття «гроші», наприклад, 1 долар – це cracker, fiddiy, flag, iron man, jim, для позначення «дівчина або молода жінка» – brush, sort, Sheila та ін.; для позначення «дурний» – boof-head, dill, dip, drongo, stone yarra, galah та ін. (galah «рожевогрудий папуга» фігурує в австралійському сленгу як символ слабоумства); для позначення «абориген» служать слова: abo, boong, Jacky, blackfellow. Австралійські сленгізми включають не лише загальні імена, але і власні [Drake 1980, с. 67].

Спеціальний сленг – це специфічна лексика та фразеологія соціальних жаргонів, професійних говорів та арго (кент) злочинного світу [Drake 1980, с. 68].

У філології не настільки яскраво є дослідженим спеціальний сленг, хоча його вивчення має входити в соціолінгвістику (галузь мовознавства, синтез соціології та лінгвістики, що вивчає питання суспільного існування та суспільні умови розвитку мови) [Хасанова 2002, с. 69].

Спеціальний сленг включає в себе: арго, кент, римований сленг, соціальні жаргони та професійні говори, бек сленг тощо [Хасанова 2002, с. 69].

Почнемо опис спеціального сленгу з арго, тобто з «низької» зони жаргонізмів – таємних мов злочинного світу. За В. М. Жирмунським, арго – «свого роду пароль, по якому впізнають один одного ... і засіб професійної організації в умовах гострої соціальної боротьби» [Маковский 1962, с. 119]. Тому арго – це конспіративний, утаємничений жаргон.

Іноді колишній арготизм, перетворившись у сленгізм, отримує нове значення. Наприклад, два першочергових значення у фраземи *booby hatch* (в'язниця) давно вже вийшли з вжитку, але у своєму новому значенні божевільня чи лікарня для душевно хворих цей сленгізм широко відомий в США (The major, who happened to be the high priest of the booby hatch, looked suspiciously at the Arab and growled: "Who sent you here? Are you pulling my leg?") [Береговская 1996, с. 36].

В.М.Жирмунський справедливо помічає, що перетворення арго в сленг означає кінець старого арго як таємної професійної мови декласованих елементів [Миролюбов 2003, с. 54]. Арготична лексика, втративши свій таємний характер, використовується як засіб емоційної експресії, образного щоденного спілкування.

Арго – мова якоїсь вузької соціальної чи професійної групи, штучно створена з метою мовного відокремлення; відзначається головним чином наявністю слів, незрозумілих для сторонніх [Дорда 2006, с. 40].

Так, мало хто з людей, котрі вивчають англійську мову, якщо вони спеціально не займались етимологією, знає, що такі загальновідомі літературні слова, як *incongruous*, *insipid*, *interloper*, *intriguing*, *indecorum*, *forestall*, *equip*, *hush*, *grapple* та багато інших у 18 столітті належали до таємного злочинного арго. На це вказує спеціальний словник "Dictionary of Canting Words".

Перед тим, як вище вказані арготизми проникли у сферу літературної мови, вони, втративши свій таємний характер, можливо, якийсь час знаходились у сфері загального сленгу.

Подібне явище відбувається і в інших мовах. Слід підкреслити, що деякі «першопочаткові» арготизми зупинились якби на півшляху: вони сотні років існують як загальновідомі сленгізми. Наприклад, століттями вживають такі запозичення з таємного жаргону циган, як *bamboozle* – брехати, *bosh* – нісенітниця, *gibberish* – жаргон, *pal* – товариш, *nab* – голова, *duds* – одяг, *booze* – пити, випивати [Береговская 1996, с. 32].

У цьому відношенні типовою є історія слова *pal*, яке, як вказує професор Граттан, років 300 тому належало до арго, на початку 19 століття перейшло в спортивний жаргон, проникло у загальний сленг [Клименко 2000, с. 19].

Авжеж, буває і зворотній процес, коли якесь слово літературної мови починає використовуватись в арго. У цьому випадку воно наче «утаємничується», тобто переосмислюється, отримуючи таємний зміст. Наприклад, в американському злочинному арго «детектив» передається метафорично та метонімічно як *hawk*, *bloodhound*, *nose*, *big eyes* [Маковский 1962, с. 115].

Кент – арго злочинного світу Англії – може похвалитися першими словниками, які були складені вже на початку 16 століття, тобто майже на півстоліття раніше перших тлумачних словників літературної мови [Пиркало 2002, с. 24].

До речі, в англо-американській літературі з давніх часів широко використовується в стилістичних цілях вокабуляр спеціального сленгу, який зазвичай складає невід’ємну частину словника певного письменника.

Дуже близьким до арго по своєму змісту таємного коду є – *rhyming slang*. «Римований сленг» не має спеціальної «професійної» замкнутості, він розчинений в лондонському просторіччі (кокні) та виступає на правах

жартівливих, образних висловлювань в буденній мові, займаючи начебто проміжне місце між загальним сленгом та арго (кентом) [Комиссаров 1973, с. 183].

Хоттен у своєму словнику (1860) говорить, що «римований сленг» з'явився на лондонських вулицях в 1845-1848 роках. Він же приводить такі алегоричні приклади, як *flea and louse – a bad house*, *artful dodger – a lodger*, *ding dong – a song*, *sorrowful tale – three months in jail*.

«Римований сленг» знайшов хороший ґрунт в Австралії, куди його занесли англійські переселенці в кінці минулого століття [Береговская 1996, с. 32].

В лондонському просторіччі він інколи стає настільки розповсюдженим та загальноприйнятим, що, втративши свій таємний характер, переходить у сферу загального сленгу. Це легко перевірити за словником загального сленгу Е. Партріджа.

Так, Е. Партрідж приводить там такі приклади, як: *yellow silk – milk*; *German bands – hands*; *cherry hog – dog*; *artful dodger – lodger*; *weeping willow – pillow*; *charming wifeknife*; [Вильюман 1955, с. 49].

Варто зазначити, що іноді вирази «римованого сленгу», які переходять в загальний сленг, ніби знову утаємничуються шляхом зміни структури словосполучення. Зазвичай відкидається слово, яке римується з літературним синонімом. Так, *mince pies – eyes* перетворюється в *minces*, *china plates – mates* стають просто *chinas* [Береговская 1996, с. 32].

Як уже зазначалося, для створення таємного словника інколи користуються прийомом приховування форми слова чи словосполучення. Яскравим прикладом такого таємного коду є *back slang*. Цей особливий жаргон отримав широке розповсюдження в середині позаминулого століття серед лондонських вуличних торговців [Хомяков 1980, с. 68].

Сутність *back slang* полягає в тому, що слова, як правило, перевертались, при цьому зазвичай це були фонетичні «перевертання» з додатковими викривленнями вимови. Наприклад, penny – yener; two pence – owt yener; fourpence – rouf yener; seven pence – neves yener; yes – say; look – cool; bones – enobs; police – slop; teddy-boys – yobs; policemen – namesclop; pot o`beer – top o`reeb; pound – dunop; bad – dab; good – doog; man – nam; woman – namow [Коловская 2004, с. 5].

Більш складним різновидом таємного сленгу є по термінології Е.Партріджа *centre slang* (*medial slang*). Слово утворюється не простим перевертанням, а «розсіченням» слова навпіл та постановкою першої частини після другої, інколи з деякими доповненими викривленнями [Хасанова 2002, с. 49].

Наведемо приклади *centre/medial slang*: person – nosper; sweet – eetswee; quiet – ietqui; right – ightri; fool – oolfoo; cheek – eekcher; sentimental – mentisental [Хасанова 2002, с. 49].

Back slang/medial slang зазвичай легко відрізняється по своїй структурі від загального сленгу, хоча в деяких випадках окремі утворення *back slang* можуть переходити у сферу загального сленгу. Так, наприклад, відбулося з yob – yobs (студенти Ліверпульського університету 1965 – 1966 роках, визначили yobs, як modern teddy – boys but not so flashy) [Хасанова 2002, с. 49].

Однак, коли у представників різних соціальних груп існує можливість вільно спілкуватися один з одним, функція ототожнення із групою відходить на другий план, а на перший план виходить функція ототожнення зі стилем і відношенням до чого-небудь [Хомяков 1980, с. 78]. Так, Роберт Чепмен у передмові до словника «*American Slang*» виділяє так званий «первинний» і «вторинний» сленг. Під первинним сленгом розуміється оригінальне мовлення представників субкультури, природне для її носіїв. Вторинний сленг

використовується не стільки для того, щоб підкреслити приналежність мовця до групи, а щоб виразити своє відношення до референта. У майбутньому, на думку автора, вторинний сленг стане головним типом сленгу в США [Пиркало 2002, с. 23].

Сленг, отже, виступає як лакмусовий папірець, що допомагає віднести людину до якої-небудь соціальної групи. Таким чином, функція ототожнення з групою є соціолінгвістичною характеристикою сленгу.

Леонард Блумфілд, автор фундаментальної праці «Language», пише про те, що загальна сила впливу слова, як яскраво експресивного або дотепного, є потужним чинником у частотності його вживання, але, на жаль, цей процес зовсім безконтрольний для лінгвіста. Саме це й приводить до раптового поширення сленгових виразів або до настільки ж раптового витиснення сленгізмів. Виникнення таких форм Л. Блумфілд пояснює їхньою ефективністю, тобто здатністю викликати ту або іншу реакцію у співрозмовника. Це пов'язано з новизною й вдалим, хоча й різким переносом значення. Однак при частому повторенні новизна втрачається, яскрава метафора стирається, і в результаті нове значення стає звичним. У такому випадку сленгове значення відмирає [Хасанова 2002, с. 58].

Сучасна наука відзначає тісний зв'язок процесів номінації й комунікації. Комунікативна функція сленгу інтегрує з номінативною в силу того, що найменування в сленгу, як і в мові в цілому, з'являються внаслідок комунікативних потреб мовців [Гальперин 1956, с. 128]. Когнітивна функція сленгових лексичних одиниць проявляється в тому, що багато найменувань у сленгу несуть у собі додаткову інформацію, відсутню в стандартних позначеннях, і за допомогою цього репрезентують додаткові знання про навколишній світ. Крім того, когнітивність сленгових найменувань визначається дуже високим ступенем їх метафоричності, тому що при метафоричному переносі значення мовець виділяє ті ознаки об'єкта, які він

вважає найважливішими, і на їхній основі слово одержує нове, переосмислене значення [Іванова 1991, с. 118]. Наприклад:

breeze (an easy college course);

killer (a difficult college course);

net-head (a person obsessed with using the Internet);

wag it (to skip school);

Комунікативна й когнітивна функції сленгу також взаємозалежні [Drake 1980, p. 67]. Номінативні одиниці, що не мають еквівалентів у стандартній мові, безсумнівно мають високу комунікативну значимість, тому що вони спрощують, а часом і визначають процес комунікації. Ці лексичні одиниці також і когнітивно значимі, тому що вони входять у мовну картину світу в якості унікальних елементів [Хомяков 1980, с. 73]. Для опису таких лексичних одиниць словами стандартної мови доводиться використовувати розгорнуті словосполучення. Наприклад:

dorm rat – a student who lives in the dorms for more than a year or who rarely leaves the dorms;

kee-runch – an observation when someone or something has been completely trashed;

beaten up or destroyed granola – natural-looking person with a healthy life-style and diet; [Миролюбов 2003, с. 54].

Характерною рисою сленгу є його вживання окремою, відносно стійкою соціальною групою, що об'єднує людей за професією або віком, також відображає суспільну свідомість людей, що належать до певного середовища [Потятинник 2003, с. 237].

С. Б. Флекснер справедливо відзначає, що будь-яка субкультурна група створює свою власну таємну мову й жаргон, що згодом може стати частиною загального сленгу. Кожний з нас належить до декількох таких груп, і всі ми користуємося власними таємними мовами й жаргонами [Миролюбов 2003, с. 51].

С. Б. Флекснер звертає увагу на те, що загальний американський сленг походить з кентизмів, жаргонізмів і арготизмів (слів і виразів, властивим окремим підгрупам суспільства), чия популярність настільки висока, що вони входять у мовлення широкого кола людей. При цьому важливою характеристикою сленгу є те, що повністю зрозумілий він буває лише членам певної групи. Загальний сленг, на думку вченого, можна схематично уявити як найпопулярнішу частину спеціальних сленгів численних підгруп [Миролюбов 2003, с. 51].

Проблематика сленгу є предметом постійного наукового пошуку. Поняття сленгу здобуває все більше уваги сучасної філології.

Наявність опозиції між сленгом і стандартною літературною мовою не викликає сумнівів як у вітчизняних, так і в закордонних лінгвістів. Сленг, професійні жаргони й арго ригористично протиставлені стандартній літературній мові за своїм призначенням, адже одна з функцій загальнонаціональної літературної мови полягає в об'єднанні різних соціальних груп у єдине ціле – нації; ціль сленгу – тісніше згуртувати одну яку-небудь групу й протиставити її суспільству в цілому.

Етимологія терміну сленг – одне із найбільш суперечливих і заплутаних питань в англійській лексикографії. Важкість розкриття походження терміну посилюється його багатозначністю та різними трактуваннями.

Найбільш вірогідною є гіпотеза Партріджа, який вважає, що слово *slang* співвідноситься з дієсловом *to sling* – *to utter*, що засвідчує існування такого словосполучення як *slang words* ще за часів Чоссера, а також пізніх сленгових сполучень з тим же дієсловом: *slang language* – *to talk*; *slang the language* – *to swear fluently, to speak a foreign language*.

Якщо порівнювати сленг з діалектом, то діалект є більш сталим явищем: основні діалекти, особливо географічні, в сукупності своїх фонологічних,

граматичних та лексичних компонентів існують в мові давно, в той час як сленгові одиниці недовготривалі.

Слід також зазначити, що зі сленгом часто асоціюються такі близькі до нього поняття, як жаргонізми, професіоналізми, арго, вульгаризми, колоквіалізми та кент, між якими важко встановити чіткі межі.

Отже, між сленгом та іншою лексикою нема непрохідних границь, навпаки, сленгізми часто виникають як переосмислення слів і виразів загальнолітературної лексики чи як нові утворення від них, а потім повертаються в літературну мову у своїх нових значеннях.

Загалом розрізняють два види сленгу:

а) загальний сленг – образні слова і словосполучення емоційно-оцінного забарвлення, які знаходяться за межами літературної мови, загальнозрозумілі і широко поширені в розмовній мові, які претендують на новизну та оригінальність і в цих якостях виступають синонімами слів і словосполучень літературної мови;

б) спеціальний сленг – слова і словосполучення того або іншого професійного або класового жаргону.

Спеціальний сленг включає в себе: арго, кент, римований сленг, соціальні жаргони та професійні говори, бек сленг тощо.

Отже, сленг – це категорія загального поширення, що перебуває за межами загальноприйнятих мовних норм.

1.3 Мінливість та варіативність українського та американського молодіжного сленгу

Сленг має широкий діапазон вживання. Багато людей, а особливо молодь, використовує сленг у своєму мовленні тому, що хоче бути сучасною,

стильною. Інші користуються сленгом як засобом спілкування, який має відтінок відвертості, неформальності, виражає товариську і легкість у спілкуванні.

Сленгові слова і вислови емоційно забарвлені і часто вживаються в переносному значенні. Сленг – це частина лексики, яка надто швидко змінюється. Якщо слово або вислів втрачає новизну, на зміну йому приходять новий сленгізм. Це альтернативна лексика. Він не може існувати в минулому, він постійно оновлюється. Його життя коротке і має сумнівну репутацію. Він або осідає в мові, або ж його забувають. Американський сленг традиційно вибирає будь-яке яскраве слово, яке потрапило до нього [Пиркало 2002, с. 33].

Під поняттям «молодіжний сленг» розуміють сукупність мовних засобів високої експресивної сили, які постійно трансформуються, і які використовуються у спілкуванні молоддю, що знаходиться у дружніх, фамільярних стосунках [Дорда 2006, с. 39].

Молодіжний сленг вирізняється жвавістю, гнучкістю й несподіваною дотепністю [Лапова 1990, с. 56]. Наведемо деякі приклади сленгових виразів :

Shut up! – Замовкни!

Pal – друг

Tea – спиртне

Crazy cat – псих

Fade – погані оцінки в школі

Know-how – знання

Hot potato – складна і неприємна проблема

Get-together – зустріч, збори

It is cool! – Класно!

What's up? – Що трапилось?

It's sweet! – Це добре!

Peace out! – До побачення!

I am out! – До побачення!

Check ya later! – До побачення!

Blood – відмінна відповідь учня

Bicycle – шпаргалка

Bingo! – Еврика!

Hot – чудовий, привабливий, модний

Nutcase – божевільна людина

Bust – невдаха

Turkey – бовдур, нікчема [Лапова 1990, с. 54]

Багато слів, за допомогою яких спілкування відбувається невимушено – це сленг університетів:

Cut – припинити знайомство

Skull – викладач в університеті

Ex – екзамен [Лапова 1990, с. 54].

Серед молодіпопулярністю користується вживання власних назв як сленгу [Береговская 1996, с. 39]:

Mr. Black – ніч, нічний час

Peter Jay – поліцейський

Elvis – чоловіча зачіска під Елвіса Преслі

George Eddy – клієнт, який не дає чайових

Charley – простак, лопух

Mister Charlie – біла людина [Лапова 1990, с. 54].

Сленг старий як світ. На цьому наголошує видатний мовознавець, фахівець зі сленгу та укладач спеціального словника Ерік Партрідж [Геловани 1991, с. 49]. Сленг був і в грецькій, і в латинській мовах – адже люди завжди залишалися людьми, вони завжди намагалися оживити мовлення, прикрасити його образними слівцями та висловами, змінити незрозумілі «вчені» офіційні слова. Більшість американських письменників віддали

данину сленгу. Його неможливо ігнорувати, інакше описувані персонажі втратять свою життєвість [Кухаренко 2000, с. 154].

Мова – це той засіб, за допомогою якого культури виражають себе, свою сутність. Мова відображає культурно-історичний фон кожної епохи та, як правило, є повністю зрозумілою тільки людям, що живуть в цю епоху [Виллюман 1955, с. 4].

Сленг молоді найбільш жваво реагує на всі події в житті. Він підхоплює і відображає нові явища і сам змінюється в процесі їх перетворень. Проте на даному етапі розвитку лінгвістики та перекладознавства сленг становить собою ще недостатньо вивчену проблему, яка потребує подальшого дослідження [Хомяков 1980, с. 78].

Молодіжний сленг являє собою найцікавіший лінгвістичний феномен, побутування якого обмежено не стільки окремими віковими межами, як соціальними часовими межами.

Цікавою в культурологічному плані є історія аксіологічного розвитку сленгізму *deadline*. Спочатку це слово позначало обмежувальну лінію навколо в'язниці. Порушення цього кордону для ув'язнених було смертельно небезпечним – охоронець мав право застрелити порушника. Згодом це слово при збереженні негативних імплікацій стало позначати ширше коло референтів: «будь-яка межа або кордон, які заборонено перетинати». Пізніше цей американізм зазнав нейтралізації аксіологічного значення та на сучасному етапі вживається стосовно будь-якої умови чи події як їх граничний (крайній) строк, перейшовши в загальноанглійську літературну мову [Миролюбов 2003, с. 48].

Процес нейтралізації спричинив зміни в семантичній структурі слова *guu*, яке виникло внаслідок антономазії від імені *Guy Fawkes* та позначало спочатку опудало, одоробло, що спалювали на день Гая Фока (*Guy Fawkes' Day*), потім – кумедно вдягнену людину. В американському

сленгу пейоративний компонент значення зазнав нейтралізації, нове значення «будьякий чоловік чи хлопець» асимілювалося в літературному просторіччі, а згодом відбулося розширення значення: *guy* – *any person* [Миролюбов 2003, с. 49].

Частковий сленгізм *dude* може слугувати ще одним прикладом вищезгаданих процесів. Це слово походить із німецького сільського просторіччя, де воно мало значення «дурень, бовдур» [Николаева 1987, с. 157]. В англійську мову *dude* перейшло в значенні «хлющ, франт, джэнджик, піжон» [Хасанова 2002, с. 59], набувши особливого піку популярності в 70-х роках ХХ ст. Висока частотність вживання цього просторічного американізму сприяла послабленню його негативного аксіологічного значення аж до повної нейтралізації в загальному сленгу, сленгу підлітків та афроамериканців, де *dude* тепер позначає будьякого чоловіка чи хлопця [Кухаренко 2000, с. 160].

У напрямку субституції одних аксіологічних компонентів іншими спостерігається процес енантіосемії (зміни знака аксіологічної оцінки на протилежний). Явище енантіосемії виявляється в словах, що поєднують в собі протилежні значення. Це один із найбільш цікавих семантичних феноменів, що в сучасній лінгвістиці постає як недостатньо досліджена проблема. Дискусійним залишається питання, до якої категорії відносити явище енантіосемії: вважати її різновидом антонімії, омонімії чи полісемії, перехідним явищем між ними, або кваліфікувати її як особливу категорію лексичної семантики. Ми приєднуємося до дослідників, котрі вважають енантіосемію явищем багатозначності, особливим видом внутрішньослівної антонімії. Емоційно-оцінна енантіосемія є особливим різновидом енантіосемії, оскільки вона поєднує в семантичній структурі слова протилежні за оцінним знаком аксіологічні значення. Енантіосемічні аксіологічні зміни відтворюють відмінності та протиріччя в об'єктивній дійсності. Саме в явищі енантіосемії

проявляється природний закон єдності та боротьби протилежностей, коли на рівні мікросистеми багатозначного слова стикаються дві суперечливі тенденції мовного розвитку. Відбувається заміна одного поняття іншим, котре протиставляється або суперечить попередньому [Федорова 2002, с. 340]. Утверджується позитивна оцінка, хоча в позначуване вкладається протилежний смисл, виражаються протилежні модальності. Наприклад, сленгізм *groovy* був дуже поширеним в 60-70 роках в американському сленгу як вираження загальної позитивної оцінки (“satisfactory”, “satisfying”, “fine”) [Львовская 2007, с. 221]. Але, згодом, внаслідок іронічного слововживання це модне слівце втратило свій первісний позитивний смисл, набувши в молодіжному сленгу кінця 80-х років протилежного за оцінним знаком аксіологічного значення “tedious, dull”, [Львовская 2007, с. 221].

За віковим параметром традиційно виділяються мова молоді та мова більш дорослого покоління. Сучасні молодіжні жаргони США охоплюють студентський сленг, сленг підлітків - прихильників сучасних музичних напрямків репу та хіп-хопу серед інших схильностей та уподобань.

За даними К. І. найчастотнішими за слововживанням у соціолекті американської молоді є сленгізми, що передають такі аксіологічно насичені поняття, як: чудовий, першокласний, невдаха, нікчема, п'яний, приваблива особа, ображати, кривдити, досягати успіху, весело проводити час, зневажати, виснажений, зазнати невдачі та деякі інші. Ці семантичні категорії відображають безпосередні, найважливіші сфери інтересу молоді [Орлов 1991, с. 277].

Молодіжний сленг є одним із джерел поповнення лексики американського варіанта англійської мови й одним з елементів американської культури. Мовні процеси, що розгортаються у молодіжному сленгу роблять його природною експериментальною лабораторією для спостереження над мовними змінами в соціальному контексті [Копыленко 1976, с. 14].

У чому ж полягає відмінність молодіжного сленгу від інших сленгів? Сленгові слова служать для спілкування людей з однаковою віковою категорією, при цьому вони використовуються як синоніми до англійських слів, відрізняючись від них емоційною забарвленістю.

Вважається, що молодіжний сленг повинен стати об'єктом пильної уваги вчених-мовознавців, адже, як свідчать приклади інших жаргонних систем, спеціальна лексика іноді пронизується в літературну мову і залишається там на довгі роки [Кондратюк 2006, с. 365].

Як ми бачимо, молодіжний сленг допомагає сьогodнішній молоді висловити свої почуття, емоції, думки.

Загалом сленгова лексика характеризується багатством словникового запасу. Також молодіжний сленг як різновид національної мови має свою систему ідіом та фразеологізмів. Проте є деякі слова та ідіоматичні вирази, притаманні певному регіону. Треба зауважити, що при використанні сленгових слів та виразів треба чітко дотримуватися стилістичних правил та норм. Наприклад, дієслово «попухнути» вживається винятково до співрозмовника. Фраза «Ти що попух???» означає: «Ти розумієш, що кажеш?». Емоційна оцінка - принизлива. Сказати про себе «Я попух» - ідеологічно неправильно, це значить розписатись у власній стилістичній безграмотності [Лапова 1990, с. 53].

Молодіжний сленг відноситься до спеціального сленгу. Студентський сленг є одним з шарів лексики молодіжного сленгу та формується навколо ядра корпоративних жаргонів. Значну частину лексичного складу молодіжного сленгу складають також професійні жаргонізми. Як професійні, так і корпоративні жаргони, у свою чергу, піддаються впливу кенту [Запесоцкий 1990, с. 157].

Отже, молодіжний сленг - це мікросистема просторіччя, досить неоднорідна за своїм генетичним складом, яка має емотивну та комунікативну функції [Дорда 2006, с. 191].

Оскільки в даній дипломній роботі розглядається молодіжний сленг, необхідно визначити, у чому полягає відмінність молодіжного сленгу від сленгів інших типів.

По-перше, тут сленгові слова служать для спілкування людей однієї вікової категорії.

По-друге, молодіжний сленг відрізняється «зацикленням» на реаліях світу молоді та студентства. Розглянуті сленгізми відносяться тільки до цього світу, у такий спосіб відокремлюючи його від усього іншого, і найчастіше незрозумілі людям інших вікових категорій. Завдяки знанню такої спеціальної мови, молодь відчуває себе членом замкнутої спільноти.

І по-третє, у числі сленгової лексики нерідко зустрічаються і досить вульгарні слова [Береговская 1996, с. 37].

Молодіжний сленг відзначається змінністю, плинністю. Тривалим у них є тільки механізм творення нових слів [Запесоцкий 1990, с. 157].

Нижче ми приведемо приклади:

This is quat good: This is pretty bad

She is not very fit: This girl is not very attractive

She is nat very fit: This girl is very attractive

Laak (Alternative pronunciations: “lerk”): I don't like,

e.g.: I laak your face (pronounced “fass” here).

Waant (Alternative pronunciations: “went”): I don't want,

e.g.: I waant double Div.

Bunter (this is pronounced with an umlaut vowel sound):

Boring, uninteresting banter.

Інші слова сленгізми такі:

Loose (Alternative pronunciations: “Loosh”): Not up to standard, generally negative, e.g.: he's got loose banter.

Goive: I don't care, e.g.: I goive about this play.

Guiche (Alternative versions: keesch, laqueesch, keesch lorraine): Прямє протиріччя в реченні, може виступати як іменником так і просто окликом, e.g.: That's a guiche!

Fiche (pronounced “feesh”): Нісенітниця, те ж саме, що неправда, e.g.: That is utter fiche.

Meats (Alternative pronunciation: «moits»): цей термін показує невдачу або помилку іншого, e.g.: Meats you have more toytime (home work) than me! - a hand gesture is usually used also (an open palm with the thumb stuck upwards pointing towards the person you have just given meats to).

Chunks: (this is pronounced with an “oo” vowel sound) an extension of “meats”. This is a modern allusion of the notion 'meats', deriving from the phrase “meaty chunks”.

Naize: Exclamation signifying happiness at something, e.g.: he forgot to give us toytime - Naize! (Also adjective describing something in a generally good way, or as good in its own area e.g.: That's naize!; That was a naize play; That concert was naize!) [Хасанова 2002, с. 60].

Молодіжний сленг – динамічне утворення. В його творенні приймають участь такі зміни: зміни однієї голосної у слові для створення саркастичного ефекту, зміна однієї чи кількох приголосних, може бути простий набір літер, які цікаво звучать і можуть просто одним звуком передати певну емоцію тощо [Береговская 1996, с. 38].

Вживання сленгу переслідує певну мету: відбиває настрої молодшого покоління мовців, служить засобом дотепів і гумору, подає явище описово, допомагає заволодіти чужою увагою, уникнути кліше, підкреслити додаткову

рису явища, полегшити спілкування. При цьому збагачується скарбниця лексичних засобів мови [Гальперин 1956, с. 108].

Молодіжна мова така ж різнобарвна, строката, особливо здатна до сприйняття всього нового, як і її носії.

В англійській лексикографічній літературі молодіжний сленг як правило включається в спеціальний сленг, протиставлений загальному сленгу, що входить до загальноновживаного просторіччя [Николаева 1987, с. 157].

Слід зазначити, що будь-яка мова – живе явище, що вербалізує буття конкретної культурно-історичної епохи. Більшість нових сленгових слів виникають з конкретних ситуацій та еволюціонують цілком природно. Крім того, кожному новому поколінню також потрібні деякі нові слова, щоб пояснити свій інший погляд на ті, що існували раніше, речі. Цей інший погляд відображає, зокрема, і культурно-історичну ситуацію, що змінюється [Левикова 2004, с. 170].

С. Б. Флекснер вважає молодь найактивнішим елементом, який створює сленг [Миролюбов 2003, с. 51]. Отже, надалі в прикладах ми будемо розглядати молодіжний сленг.

Як нами було зазначено раніше, молодіжний сленг формується навколо ядра корпоративних жаргонів. Виділяється величезна кількість корпоративних жаргонів, серед яких молодіжні жаргони становлять особливий інтерес. Як найбільш великі, можна виділити жаргони школярів і студентів. Вони ж, у свою чергу, розділяються на більш дрібні соціально детерміновані та локально обмежені корпоративні жаргони.

Прикладом студентських сленгів можуть слугувати корпоративні жаргони студентів Оксфорду та Кембриджу. Те ж саме характерно й для американського студентського сленгу, оскільки практично кожен університет або коледж має свій, відмінний від інших, лексикон [Жирмунский 1936, с. 23]. Дещо інша ситуація спостерігається в українському

молодіжному та студентському сленгах. Внаслідок забуття традицій закритих аристократичних шкіл та вищих навчальних закладів на території України та країн СНД (лише останнім часом ця традиція почала відновлюватися), українські корпоративні жаргони являють собою більш лексичні системи, ніж англійські та американські корпоративні жаргони і, внаслідок цього, в більшій мірі піддаються впливу інших корпоративних жаргонів. На особливості корпоративних жаргонів шкіл та вищих навчальних закладів впливає специфіка тих чи інших навчальних установ. Відповідний вплив мають також соціальний статус тих, хто навчається та регіональні різновиди жаргонів [Дорда 2006, с. 38].

Стосовно інших видів молодіжного сленгу, можна також відзначити деяку невідповідність між американськими та українськими жаргонами. Сучасні молодіжні жаргони зазвичай не мають історії, вони змінюють один одного, їх лексикони дуже рухомі. Так, у США за останні 35-40 років виник популярний жаргон бітників, що поступився місцем жаргону хіпі; пізніше з'явився жаргон панків [Миролюбов 2003, с. 54]. Для України визначальним для вивчення нелітературної лексики став початок 90-х років. У той час як західний світ пережив і вичерпав потужну культурну революцію (увага до соціальних аутсайдерів, неформальних субкультур, сексуальна революція, феміністичні рухи), що викинуло на поверхню весь мовний маргінал, для пострадянських країн таким поштовхом стало прийняття незалежності [Коловская 2004, с. 7]. Практично будьякому молодіжному руху відповідає свій корпоративний жаргон. Вшановування того або іншого молодіжного жаргону залежить від капризів моди, зміни захоплень, правового статусу молодіжних організацій, соціального положення носіїв даного жаргону і т.д. [Береговская 1996, с. 35].

Яскравим прикладом мінливості сленгу може служити розвиток синонімії. В англійській мові таким прикладом може виступити ланцюжок

синонімів, що позначають «дурний», «ідіот», зареєстрованих з 1986 по 1988 роки словником “The Longman Register of New Words”: an airhead, a benny, a dickhead, a dink, a dork, a meat-head, a rubblehead [Корунець 2001, с. 48]. В українській мові на прикладі «Словника сучасного українського сленгу» можна простежити наступні синоніми слова «дурний», «ідіот», зібрані за період 1998-2004 рр.: аут, бізон, ботинок, відстрілок, валянок, дрізд, дурбелік, клавесин, ручник, шлепер [Миролюбов 2003, с. 53].

Сленг не залишається постійним. Зі зміною одного модного явища іншим, старі слова забуваються, приходять інші. Цей процес проходить дуже швидко. Якщо в будь-якому іншому сленгу слово може існувати протягом десятків років, то в молодіжному та студентському сленгу лише за минуле десятиліття бурхливого світового прогресу з'явилася та пішла в історію неймовірна кількість слів [Береговская 1996, с. 34].

Отже, мінливість сленгу в цілому не залишає сумніву. Але поза сумнівом також і те, що певна частина лексики є більш, а інша менш мінливою. Виникає питання: які сленгізми можна віднести до ядра стійких одиниць?

Для цього звернемося до дослідження, проведеного Г. Р. Івановою [Беяева 1985, с. 94] на прикладі молодіжного сленгу Великобританії і США. Для аналізу було використано по сто американських і британських сленгізмів. Їх хронологічна глибина встановлювалася по п'яти тимчасових зрізах: середина XIX ст., кінець XIX ст., початок XX ст., середина XX ст., друга половина XX ст. Середня хронологічна глибина британського молодіжного сленгу склала 50 років, американського молодіжного сленгу – 45 років.

Результати досліджень показали, що найбільш стійкою та історично старою є лексика, що відображає «професійні» особливості та обов'язки молоді, найменш стійка лексика – та, що пов'язана з побутовою стороною життя, яка є, відповідно, найбільш соціально, економічно й політично обумовленою.

Сленгові слова і вислови емоційно забарвленні і часто вживаються в переносному значенні. Сленг – це частина лексики, яка надто швидко змінюється. Якщо слово або вислів втрачає новизну, на зміну йому приходять новий сленгізм. Це альтернативна лексика. Він не може існувати в минулому, він постійно оновлюється. Його життя коротке і має сумнівну репутацію. Він або осідає в мові, або ж його забувають.

Отже, через свою надзвичайну гнучкість і рухливість, сленг постійно змінюється, з'являються нові слова, а вже існуюча лексика може набувати нового значення. Тобто сленг будується як з нових, постійно виникаючих у процесі спілкування, так і з відомих слів, але в новому їх застосуванні [Береговская 1996, с. 35].

Так, при розгляді молодіжного сленгу чітко простежується залежність деяких мовних явищ від життя суспільства, його історії і конкретних політичних, економічних, соціально-культурних та інших позамовних чинників. Це є характерним як для англійського, американського, так і для українського молодіжного сленгу.

1.4 Історія існування американського сленгу

Як зазначає великий мовознавець, фахівець в області сленгу і укладач словника сленгу Ерік Партрідж. «Сленг» був і в грецькій і в латинській мовах - адже люди завжди залишалися людьми, вони завжди прагнули оживити мову, розквітнути її образними слівцями і фразами, переінакшуючи на свій лад незрозумілі вчені і офіційні слова. І у всіх мовах можна відзначити цю тенденцію в живій мові.

Але англійський сленг своєрідний і неповторний. Він народжувався і народжується в надрах самої англійської мови, в різних соціальних сферах і вікових групах як прагнення до стислості, виразності, іноді як протест проти приїлося або довгого слова, як бажання по-своєму охрестити предмет або його властивості. У молодіжних же колах, де сленготворчість особливо поширене, крім усього іншого явно виражено прагнення відокремитися від світу дорослих, зашифрувати свою мову, а також бажання просто збаламутити дзеркальну гладь респектабельного англійської мови - Queen's English. Особливо пишно розквітає сленготворчість в періоди великих соціальних змін, воєн, економічних і культурних зрушень, коли відчувається нагальна необхідність іменувати те нове, з чим доводиться стикатися кожен день.

Хоча далеко не все в сленгу прийнятно, він помітно прикрашає англійську мову своєю жвавистію, гнучкістю і несподіваним дотепністю. Згадую, як професор С. К. Боянус майже закохано говорив про сленг як про мову-волоцюгу, який все життя тиняється навколо літературної мови, штовхається, але так і не потрапляє у вище суспільство.

Сленг за багато століть свого існування все ж досяг успіху: багато слівця вийшли "з низів", проникли і закріпилися в літературній англійській мові. Хто зараз засумнівається в респектабельності слова lunch? А це слово починало своє життя в надрах сленгу, так само як bus, fun і багато інших. Мало того, сленгізми переступають не тільки соціальні, а й географічні кордони і з'являються за межами своєї Батьківщини. Хто не знає слова «денді? » З ним познайомив нас вперше Пушкін, який характеризував Онегіна не просто як «щигля» або «франта», а порівнював його з лондонським «денді». Виявляється, слово dandy було модним сленгізмом в Англії за часів Пушкіна.

Найбільше сленгізмів у творах драматургів різних епох. Скільки дотепних епітетів для дурнів знаходимо ми в драмах і комедіях Шекспіра!

Багато шекспірівські сленгізми і зараз в ходу у англійців, такі, наприклад:

“to crash a cup” - випити стаканчик вина (букв, розчавити стаканчик);

“the blues” – поліцейські;

“kickshaw” - ласощі, дрібничка;

Переважна більшість англійських і американських письменників в тій чи іншій мірі віддавали данину сленгу. Його неможливо ігнорувати, інакше описувані персонажі втратять свою життєвість. У Голсуорсі в романах трилогії" кінець глави дуже багато нових модних слівцець, які не зустрічалися в більш ранніх його творах. Так, наприклад, поважний буржуа Соумз в подиві запитує свого зятя, що означає вираз “to get somebody's goat” і отримує відповідь, що це означає дратувати кого-небудь. "Will you bob in?" ("Ти" заскочиш " до нас?")- запрошує свого приятеля член парламенту Майкл Монт. "Been over the top?"("Пішов в атаку?")- запитує він же у свого підлеглого, який віддавав йому звіт про виконання доручення аж ніяк не військового характеру.

1.5 Джерела виникнення та сфери використання молодіжного сленгу

Сленг є засобом маркування приналежності мовця до певної соціальної групи. Інакше кажучи, сленг – це мовний засіб виокремлення маленької групи у великому суспільстві. Водночас відділяючись від одних і наближаючись до інших, людина певним чином самовиражається.

Окрім цього, літературна мова чи діалект часто не надають можливості висловити думку стисло та емоційно. Привабливість сленгу полягає в тому, що його іноді дещо грубувата лексика дозволяє надати мовленню експресивного

забарвлення. Це особливо суттєво для молоді [Пиркало 2002, с. 28]. Молодіжна мова відображає нестійкий культурно-мовний стан суспільства, що балансує на грані літературної мови та жаргону [Коловская 2004, с. 10].

Сленг традиційно протистоїть офіційній загальноприйнятій мові і повністю зрозумілий тільки представникам вузького кола осіб. Однак, при тому, що сьогодні, як стверджують дослідники [Левикова 2004, с. 168], провалля між правильним мовленням і сленгом розширюється з кожним днем у зв'язку не лише з демократизацією, а й з вульгаризацією громадського життя, сленг накладає свій відбиток на стиль життя всієї планети.

Склад сленгу дуже неоднорідний і поряд зі словами, які не припускаються в мові культурної людини, містить слова, які вживаються молодим поколінням.

Сленг – поняття дуже широке відносно причин і мотивів його використання. У живому, розмовному мовленні продукування і використання молодіжного сленгу в цілому стимулюються:

- 1) невдоволенням традиційними словами і виразами;
- 2) зіткненням з новими обставинами, для яких наявний лексикон виявляється бідним;
- 3) прагненням вразити суспільство;
- 4) бажанням «правдивого, непідробного» спілкування;
- 5) бажанням досягти певного комічного ефекту;
- 6) бажанням створити певний стилістичний ефект за допомогою яскравості та експресивності сленгу [Дорда 2006, с. 189].

До того ж, дуже часто на позначення нового предмета або поняття мовець не знаходить лексеми в літературній мові та її діалектах. У цьому випадку використовується сленгова лексика або звичні механізми сленгового словотвору. Щоправда, як вже зазначалося, є одна необхідна умова для виникнення чи функціонування слова саме як сленгізму: цим поняттям має

оперувати тільки певна соціальна група – користувачі сленгу, адже якщо це поняття або предмет увійде до побуту усього суспільства, слово стане нормативним і адаптується в літературній мові [Пиркало 2002, с. 27].

Первинним джерелом поповнення сленгу є самі люди, що користуються сленгом, а також «знавці» або колекціонери сленгу [Коловская 2004, с. 9]. Крім того, більшість слів, що відносяться до молодіжного сленгу, є похідними від професійних термінів [Дорда 2006, с. 191].

Невичерпним джерелом сленгу є також засоби масової інформації. Порівняно новим явищем стало впровадження сленгу не тільки через бульварні, але й досить респектабельні засоби масової інформації, телебачення та Інтернет. Якщо раніше переважали колоквіалізми та діалектизми, то потім додалися тисячі нових слів, які відображають політичні, історичні і соціокультурні зміни. В умовах технологічної революції кожне нове явище повинно отримати своє словесне позначення, свою назву. Фільми, радіо- і телепередачі, пісні, мовлення персонажів деяких авторів – все це є джерелами сленгу [Маковский 1962, с. 110].

Велика кількість сленгізмів створюється шляхом запозичення. Джерелом може бути іноземна мова («мані», – американський сленг «гроші», «денсфло» – від англійського “dancefloor” – танцпол), при цьому можливе використання дослівного перекладу («перець» – хлопець / англійський сленг “repper” – особа чоловічої статі). Сленг запозичує одиниці і з інших прошарків, наприклад, української мови («дембель» – воєн. «демобілізація», «зависати» – комп. «зупинити виконання роботи та не реагувати на команди користувача»). Молодіжний сленг часто змінює значення запозичених одиниць («грузити» – багато говорити і т.д.) [Дорда 2006, с. 35].

Походження деяких слів українського молодіжного сленгу зрозуміти досить легко. Так, наприклад, не становить труднощів пояснення таких слів як зубрило (людина, яка присвячує забагато часу навчанню), це слово пішло від

дієслова зубрити (вчити напам'ять); подібна ситуація в словах парохід (той, хто відвідує пари) та парогуль (той, хто пропускає заняття), що складаються з двох основ пара та ходити (в першому випадку) і гуляти (в другому); гуртак (гуртожиток) та інші. Подібні слова є досить поширеними і завойовують позиції, через те, що мають яскраво виражене іронічне забарвлення, а це притягує молодь, адже володіти добрим почуттям гумору – це «модно», «класно» і «хіпово». Почуття гумору допомагає виділитися з загалу та підкреслити свою особистість [Дорда 2006, с. 38].

Однією з цікавих особливостей молодіжного сленгу є зміна значення слів літературної мови, що додає мовленню іронічного забарвлення. Наприклад, базар у літературній мові – торгівля на відкритому місці, у молодіжному мовленні це слово має зовсім інше значення [Иванова 1991, с. 115].

Ще один із прийомів, що застосовуються у молодіжному мовленні – це заміна слів їх семантичними синонімами, тобто такими, що мають не зовсім доречний смисловий відтінок. Наприклад, замість словосполучення: «іди сюди» вживається: «мандруй сюди», «мігруй сюди», «крокуй сюди» тощо [Хомяков 1971, с. 176].

Молодіжному мовленню також властива велика кількість вставних слів, що передають емоції розповідача блін, йо-ма-йо. Значення цих слів зрозуміле лише при усному мовленні і виражається тільки за допомогою інтонації [Комиссаров 1973, с. 180].

Часто нові сленгові вирази утворюються за допомогою пестливих суфіксів: телик – телевизор, велик – велосипед, хом'ячок – комп'ютерна мишка, дрова – комп'ютер [Жирмунский 1936, с. 202].

Вважається також, що джерелом для сленгу може стати все, що є прийнятним для певного кола людей, сфер їхніх інтересів, спілкування та родів діяльності [Гальперин 1956, с. 105].

Діяльність людини в суспільстві дуже різноманітна. Умовно можна виділити ряд занять, кожне з яких протікає в специфічній обстановці, передбачає вирішення специфічних завдань. Відомо, що за своєю природою мовлення ситуативне: люди спілкуються в різноманітних ситуаціях. А це, у свою чергу, накладає відбиток на характер спілкування і через нього - на характер мовної діяльності. Ось чому лінгвістика констатує: «загальної мови взагалі не існує, її можна уявляти як сукупність різновидів, кожен з яких «обслуговує» ту або іншу сферу діяльності і спілкування» [Дорда 2006, с. 36].

Дослідники Ю. І. Пассов, В. Л. Скалкін [Береговская 1996, с. 34], Е. П. Шубін [Береговская 1996, с. 43], М. Уест [Береговская 1996, с. 31] визначили типові комунікативні ситуації, що за принципом схожості об'єднуються у великі групи під назвою «сфери спілкування», тобто, власне, сфери використання окремих мовних одиниць, в нашому випадку – сленгових конструкцій. В. Л. Скалкін виділяє вісім сфер спілкування, які притаманні будь-якому сучасному мовному колективу:

- 1) соціально-побутову;
- 2) сімейну;
- 3) професійно-трудова;
- 4) соціально-культурну;
- 5) сферу громадської діяльності;
- 6) адміністративно-правову;
- 7) сферу ігор та захоплень;
- 8) видовищно-масову сферу [Хомяков 1980, с. 63].

В цілому ми вдаємося до того або іншого мовного різновиду залежно від умов спілкування, від того, які завдання вирішуємо в даний момент: хочемо обмінятися особистими враженнями, повідомити якусь суспільно значиму або наукову інформацію, пояснити її, передати своє (або чиесь) бачення світу або вплинути якимось чином на думки і почуття інших людей. Залежно від

вирішуваних нами завдань ми і будемо вислів, який можна віднести до тієї або іншої сфери спілкування, а в деяких випадках, навіть до декількох одночасно [Гальперин 1956, с. 104].

Кожна із вище наведених комунікативних ситуацій передбачає використання таких мовних засобів, які б дозволили якомога краще та точніше вирішити поставлені мовні завдання [Береговская 1996, с. 34]. Зважаючи на те, що предметом нашого дослідження є сленгові конструкції, а саме ті, що можна віднести до молодіжного сленгу, ми можемо додати, що не останню роль у вирішенні поставленого мовного завдання грає емоційне забарвлення мовних засобів, що використовуються.

З огляду на вищенаведене виходить, що поділ мови на сфери спілкування стосується мови взагалі, тобто мови як загального явища. Але оскільки ми займаємось дослідженням молодіжного сленгу, ми вважаємо, що представлені вище сфери спілкування характеризують певні мовні ситуації, що виникають в сленгу, і тому в рамках нашої роботи ми вважаємо за можливе розглядати ці сфери саме як сфери спілкування, які притаманні молодіжному сленгу.

Необхідно зазначити, що, як вже відмічалось нами трохи вище, в деяких випадках одні й ті самі лексичні конструкції можуть відноситися до декількох сфер спілкування одночасно. Певна кількість сленгової лексики характеризувалася ознаками, притаманними двом сферам спілкування одночасно, а саме професійній та соціально-побутовій. Для підтвердження наведемо декілька прикладів: Амер. сленг – Укр. сленг

air head – порожня голова; балда, вавка в голові;

brain dead – безмозкий, нездатний думати; дуплятор, одоробло, товстолобий;

slam – помилка; глюк, прокол;

dodo – дурень; аут, дурбелик;

have a belfry – бути розумним; бути грамотним;

mind-boggling – вішалка, мозколомний;

rack one's brain – думати; напружувати мозок.

Характерною рисою сленгу є його національна забарвленість. Це виявляється, зокрема, в тому, що в різних регіональних варіантах можуть бути використані різні позначення навіть для спільних понять. Так, наприклад, відмінними виявляються в різних регіональних варіантах англійської мови сленгові еквіваленти стилістично нейтрального літературного слова *girl* – «дівчина». В англійському сленгу дівчина це *chick*, у американському *doll*, а в австралійському *sheila* [Береговская 1985, с. 35]. (Звичайно, наведеними словами не обмежуються сленгові засоби передачі цього поняття). Специфічні особливості національного життя також можуть зробити необхідним наявність у сленгу національної мови позначень для реалій даної країни. Як приклад національно-специфічних сленгових елементів можна вказати на такі слова і словосполучення американського сленгу, які відсутні у сленговій лексиці інших варіантів англійської мови:

pretty face – маленький кенгуру *devil on the coals* – коржик, спечений в золі *bushman's clock* – велетенський зимородок (своєрідний екземпляр австралійської фауни) [Береговская 1996, с. 37].

Розгляд молодіжного сленгу з позицій когнітивної лінгвістики та лінгвокультурології сприятиме теоретичному обґрунтування особливостей укладання словників молодіжного соціолекту та точнішій лексикографічній фіксації сленгізмів. Вивчення когнітивних та мовно-культурних особливостей існування та функціонування молодіжного сленгу сприятиме всебічному описові сучасної системи української мови та буде підґрунтям наступним компаративним дослідженням національних мов на різних рівнях [Львовская 2007, с. 20].

РОЗДІЛ 2

АМЕРИКАНСЬКИЙ МОЛОДІЖНИЙ СЛЕНГ У ПЕРЕКЛАДАЦЬКОМУ АСПЕКТІ

2.1 Причини труднощі розуміння американського молодіжного сленгу

Молодіжний сленг привертає до себе в першу чергу своєю виразністю, пустотливий і веселою грою зі словом. На тлі похмурої офіційної мови сленги привертають свіжої метафоричності, розкутістю, а часом і стислістю позначень. Сленгу притаманний скоріше семантичний гумор. Найбільше цінується вдала, часом похмуро-абсурдна, гра слів.

Але в чому ж відмінність молодіжного сленгу від сленгів інших типів?

По-перше, ці слова служать для спілкування людей однієї вікової категорії. При цьому вони використовуються в якості синонімів до звичайних слів, відрізняючись від них емоційним забарвленням.

По-друге, молодіжний сленг відрізняється "зацикленістю" на реаліях світу молодих. Розглянуті сленгові назви відносяться тільки до цього світу, таким чином відокремлюючи його від усього іншого, і часто незрозумілі людям інших вікових категорій. Завдяки знанню такої спеціальної мови молоді відчувають себе членами якоїсь замкнутої спільності [Беляєва 1985, с. 2].

І, по-третє, в числі цієї лексики нерідкі і досить вульгарні слова.

Таким чином, ці три спостереження не дозволяють зарахувати молодіжний сленг ні до однієї окремо взятої групи нелітературних слів і змушують розглядати його як окрему семантичну категорію. Це і дозволяє визначити термін молодіжний сленг, як слова, що вживаються тільки людьми певної вікової категорії, що замінюють буденну лексику і відрізняються розмовної, а іноді і грубо-фамільярної забарвленням.

Неадекватним підходом до навчання іноземним мовам, що полягає в тому, що традиційні посібники і вправи в них, як правило, побудовані не на основі природної мови, а на базі штучно створеної. Студентів навчають ідеалізованій академічній мові, і вони не в змозі виробити необхідні навички розуміння тієї англійської мови, яку вони чують під час спілкування з її носіями, зокрема, з американськими студентами.

Тенденцією зниження регламентує впливу American Standard English і підвищення статусу різновидів мови, більшою мірою спирається на узус, на більш широке включення до свого складу елементів зниженої мови і, частково, сленгу.

Експансією молодіжного жаргону, що призводить до збільшення розриву між академічною " мовою, орієнтованою на престижний, зразковий Oxford English, і тим, який використовується в реальному повсякденному спілкуванні.

З усього вищеописаного ми прийшли до наступних висновків:

- сленг, який активно використовує сучасна молодь - свого роду протест проти навколишньої дійсності, проти типізації та стандартизації.
- молодіжному сленгу - як всякому субмові, властива деяка розмитість кордонів. Виокремити його як замкнуту підсистему, як об'єкт спостереження можна тільки умовно. Поступове поширення молодіжного сленгу йде від центру до периферії, і на периферії він вкорінюється мінімально;
- сленгу характерний скоріше семантичний гумор. Найбільше цінується вдала-часом похмуро-абсурдна-гра слів. Таким чином, можна виділити головні відмінності молодіжного жаргону від жаргону інших типів.

По-перше, ці слова служать для спілкування людей однієї вікової категорії. При цьому вони використовуються в якості синонімів до англійських

слів, відрізняючись від них емоційним забарвленням. По-друге, молодіжний сленг відрізняється "зацикленістю" на реаліях світу молодих;

- термін молодіжний сленг, як слова, що вживаються тільки людьми певної вікової категорії, замінюють буденну лексику і відрізняються розмовної, а іноді і грубо-фамільярної забарвленням. Крім того, як вище вже зазначалося, більшість слів, що відносяться до молодіжного сленгу, є похідними від професійних термінів, практично всі з яких запозичені з англійської мови.

2.2 Особливості функціонування американського молодіжного сленгу

Враховуючи складність і варіативність такої мовної системи, як американський Студентський сленг., в якості об'єкта дослідження в роботі використовували спонтанну, невимушену, дещо знижену мову студентів, що навчаються в різних університетах США, кодифіковану відкритим інтернетсловником. Лексика, представлена в ньому, є невід'ємною частиною словникового запасу молодого покоління американців, проте в основному недоступна для професіоналів, так як не завжди знаходить своє відображення в словниках.

В силу надзвичайної гнучкості і рухливості сленгу, до якого належить переважна більшість слів і виразів, включених до статті, її завданням є ознайомлення читача з основними закономірностями функціонування американського студентського сленгу.

Американський Студентський сленг викликає значні труднощі в розумінні.

Це обумовлено рядом **причин** :

1. Прагненням комунікантів встановити невимушене взаєморозуміння; установкою на розмовність спілкування (фамільярність, інтимність і т.д.); невідповідністю (спонтанністю), відсутністю детального продумування змісту розмови.

2. Неадекватним підходом до навчання іноземним мовам, що полягає в тому, що традиційні посібники і вправи в них, як правило, побудовані не на основі природної мови, а на базі штучно створеної. Студентів навчають ідеалізованій академічній мові, і вони не в змозі виробити необхідні навички розуміння тієї англійської мови, яку воничують під час спілкування з її носіями, зокрема, з американськими студентами.

3. Тенденцією зниження регламентує впливу American Standard English і підвищення статусу різновидів мови, більшою мірою спирається на узус, на більш широке включення до свого складу елементів зниженої мови і, частково, сленгу.

4. Експансією молодіжного жаргону, що призводить до збільшення розриву між «академічною» мовою, орієнтованою на престижний, зразковий Oxford English, і тим, який використовується в реальному повсякденному спілкуванні.

Студентський сленг являє собою Груповий (Корпоративний) жаргон. В англійській лексикографічній літературі ця мовна підсистема зазвичай включається в спеціальний сленг, протиставляється загальному сленгу, що входить в загальноповсякденне просторіччя. Студентський сленг, як правило, об'єднує колективи його носіїв внутрішньогруповими зв'язками. С. Б. Флекснер вважає молодь найбільш активним елементом, що формує американський сленг.[Sledd 1965, с. 717]

Розглянемо деякі особливості студентського сленгу. Значну частину одиниць студентського сленгу представляють ті лексичні одиниці, які фактично є дублетами нейтральних або розмовних одиниць.

Установка на розмовність, невимушеність, знання комунікантами один одного, конституації сприяє проникненню в мову молоді тих лексичних одиниць, формально-змістовні характеристики яких не порушують обстановки невимушеності. Вони не актуальні для офіційного спілкування

Особливої уваги заслуговує та частина студентського сленгу, яка являє собою емоційно забарвлену лексику, найчастіше з глузливою, іронічною або пародійною конотацією, що, загалом, характерно для будь-якого професійного жаргону.

Студентський сленг проникний для лексики, запозиченої з інших професійних груп і групових жаргонів і арго і, в свою чергу, служить джерелом запозичень для цих соціальних діалектів.

Наприклад, в освіті God squad-студенти, що спеціалізуються на вивченні релігії, відбулося метафоричне перенесення військового терміна squad – взвод і біблійного God-бог;

Метафоричне вираження :

jump on the grenade - досл. кидатися на гранату, означає розважати некрасиву дівчину, щоб дати можливість своєму другові розважатися з її красивою подругою;

walk of shame - утворене за аналогією з walk of fame (Алея слави) - повернення на самоті додому на очах у всіх сусідів після нічного рандеву;

false messiah-щось або хтось, що сприймаються як щось не виправдовує очікування;

commodore - від морського звання командувач з'єднанням кораблів, але після метафоричного перенесення означає «Повільно працюючий комп'ютер»;

communist-дурний, поганий; da nazzis-людина, одягнена владою, перериває вечірку і т. д.

Студентські колективи черпають свої інновації в лексиконах користуються популярністю груп, службовців для них поведінковим орієнтиром; так, чимало жаргонізмів було почерпнуто з лексикону наркоманів.

Студентська молодь ввела близько 30% сленгізмів, які являють собою табуїзовану лексику, що відноситься до сексуальної сфери. Велику групу студентського сленгу становить лексика, пов'язана з вживанням алкоголю і вечірками (chill – розслабитися; have arms, chizzil – влаштувати вечірку; raize da roof – добре провести час і т.д.).

Як видно з вищенаведених прикладів, загальним для студентського сленгу, як і для інших його різновидів, є негативна ціннісна орієнтація, загальна для форм внутрішньогрупового спілкування і соціальних ситуацій використання сленгу. Цим, ймовірно, пояснюється переважання сленгізмів з домінантами наркотики, алкоголь, секс, в той час як сленгізми з домінантою «навчання» складають незначне число (1%).

Особливо слід зупинитися на різних видах аббревіатур, акронімів і усічених форм, які широко використовуються в студентському сленгу. Можна навести численні приклади створення експресивно забарвлених скорочень, функція яких змінюється в залежності від консітуації. Деякі з них, ймовірно, вживаються в конспіративній функції, наприклад, тоді, коли використовується табуїзована лексика (в.D. S.< Big Dick Syndrome «самовпевнений»). Іноді вони використовуються з метою мовної економії (I. T. Z. < doing well «справи йдуть добре»), I's < ID "водійські права; sco <let's go – "пішли ", T. P. T. < trailer park trash = a white poor person who lives in a trailer – бідний білий, який проживає в автопричепі; P. < parent – "батько ".

Часто такі форми мають жартівливо-пародійне забарвлення (LS and players-зневажливе назва студентів Мічиганського коледжу літератури, природничих наук і мистецтв.

Чимало сленгізмів утворено шляхом усічення основи, наприклад:

- 1) za < pizza – піцца;
- 2) fam < family - сім'я;
- 3) basics < basic subjets - основні предмети;
- 4) petro < gasoline – бензин,
- 5) rony < pepperoni – піца з ковбасою.

Слід також відзначити значне число сленгових утворень, до складу яких входять числівники і десяткові дроби: 2,5 – університетський поліцейський або охоронець, 5,0 – поліцейський, 42 = cool, hip – хіповий, кльовий; 86 – позбавлятися, викидати.

Особливе місце серед одиниць сленгу займає досить велика група сленгізмів, представлена вигуками, які надають експресивну забарвлення висловлюванню і служать для безпосереднього вираження почуттів і волевиявлення. Найчастіше вони являють собою короткі вигуки або звуконаслідування і висловлюють різні ступені:

- 1) подиву (наприклад, bonk!, chyaa!, eesh!, flip mode!, oh my goshness!, shnikies); згода (bet! dude! shoots for real!, ah... ja!);
- 2) незгода (bet! dude!,negotary! ta huh!);
- 3) схвалення (dig that! cool! score! damm right!);
- 4) збентеження (sqeebs!, erf!);
- 5) недовіра (badand);
- 6) несхвалення (boo!);
- 7) збудження (squish! woochow!);
- 8) відраза(shiznet);
- 9) вираз радості (wooptuwoo!);

10) способи залучення уваги (yo!) і т. д.

Загальновідомо, що емоційність сленгу може виражатися шляхом створення неологізмів і окказионалізмів, які виявляють відому стійкість, переходячи в інші стилістичні пласти наприклад:

rentals = parents – предки;

brainiac – головолом;

floppy disc – зубрила;

Крім цього способу вираження емоцій існує понад 100 прикметників з оціночною конотацією, які роблять мова молоді експресивною та емоційною.

Прикладами прикметників з позитивною конотацією є наступні:

- 1) awesome – зашибісь;
- 2) homie – кореш;
- 3) biggity/diggity – павич;
- 4) bommy – першокласний;
- 5) argy-bargy – стичка;
- 6) break a leg – ни пуха, ни пера;
- 7) couch potato – ледар;
- 8) dude – чувак;;
- 9) dore – нарик;

Негативну конотацію мають прикметники:

- 1) lame - відстійний;
- 2) bogus – фальш;
- 3) bigmouth – трепло;
- 4) joint - косяк;

Як видно з вищесказаного, Студентський сленг являє собою далеко не гомогенне утворення. Фактично він складається крім загальної частини з декількох мікросистем, специфічних для тієї чи іншої смислової категорії: сленг, що відноситься до загальнообіхідної лексики; сленгові освіти, що

описують людину (чоловіка/жінку); опис стану і відчуття людини (дуже часто після прийому алкоголю, наркотиків, різних станів стресу); гроші; автотранспортні засоби; одяг; соціальні відносини; емоції; спілкування; мораль і релігія; навчання.

Студентський сленг зайвий раз підтверджує, що структура мови відображає соціальну гетерогенність структури суспільства. У ньому знайшли втілення багато соціальних процесів і соціально-психологічні установки американського суспільства. На думку А. Д. Швейцера, одиниці студентського сленгу пов'язані з соціальною стратифікацією американського суспільства і його соціальною диференціацією: соціально-географічної, соціально-демографічної, вікової і так далі, і відображають життєвий шлях американця.

Вивчення сленгу може представляти особливий інтерес для професійних перекладачів, викладачів, людей, які цікавляться англійською мовою, готових до повноцінного сприйняття сучасної, далеко не завжди літературної розмовної мови, що проникає в американську літературу і відеокультуру.

Одиниці студентського сленгу увібрали в себе не тільки жаргонізми маргінальних груп, але і є одним з найпотужніших каналів їх популяризації та асиміляції в загальному сленгу і – в окремих випадках – в розмовній лексиці літературної мови.[Дорда 2006, с. 7]

Студентський сленг є одним з джерел поповнення лексики американського варіанту літературної мови і одним з елементів американської культури. Мовні процеси, що розгортаються в студентському сленгу буквально на наших очах, роблять його природною експериментальною лабораторією для спостереження над мовними змінами в соціальному контексті.

2.3 Мовні особливості американського та українського молодіжного сленгу

Як зазначалося раніше, молодіжний сленг по суті являє собою груповий (корпоративний) жаргон. В англійській лексикографічній літературі ця мовна підсистема звичайно включається в спеціальний сленг, протиставлений загальному сленгу, що входить у загальноповживане просторіччя. Молодіжний сленг, як правило, поєднує колективи його носіїв внутрішньо-груповими зв'язками [Копыленко 1976, с. 15].

Розглянемо мовні особливості як американського, так і українського молодіжних сленгів, а зокрема різноманітні засоби утворення лексичних одиниць.

Значну частину одиниць молодіжного сленгу становлять ті лексичні одиниці, які фактично є дублетами нейтральних або розмовних одиниць. Ці лексичні одиниці не актуальні для офіційного спілкування, а є зниженими дублетами-синонімами типу:

Ам.: ace boon soon, boogerhead, roaddog, chap, pal, fellow – товариш, приятель buddy, guy, chum, mate, friend, associate – друг, компаньйон

До категорії дублетів-синонімів відносимо також власно сленгізми, наприклад такі як:

Ам.: posse, dogpack, tribe, crew/one's circle of friends - банда;

Ам.: buzz crusher/killjoy – зануда;

Ам.: kill, kari/make fun of – стібатися;

Студентська молодь ввела близько 30% сленгізмів, які являють собою лексику табу, що відноситься до сексуальної сфери [Колоновская 2004, с. 10].

Більшу групу молодіжного сленгу становить лексика, пов'язана з вживанням алкоголю і вечірками:

chill – розслабитися; релаксувати;

have arms/chizzil – влаштувати вечірку [Береговская 1996, с. 40]

Особливої уваги заслуговує та частина молодіжного сленгу, яка становить емоційно забарвлену лексику, найчастіше з глузливою, іронічною або пародійною конотацією, що, загалом, характерно для будь-якого професійного жаргону:

beef/problem – геморої і проблема;

mule with a broom/a very ugly girl – мавпа і дуже некрасива дівчина;

fruit/looser, stupid person – валянок і дурень [Greenough 1929, с. 40]

Як видно з вищенаведених прикладів, в утворенні цих одиниць значну роль грає метафоричний перенос, який ми детальніше розглянемо далі.

Значну роль в процесі утворення нових лексичних одиниць грають запозичення. Молодіжний сленг проникний для лексики, запозиченої з інших професійних груп, групових жаргонів і арго, та, в свою чергу, служить джерелом запозичень для цих соціальних діалектів. Молодіжні колективи черпають свої інновації в лексиконах груп, що користуються популярністю та служать для них поведінковим орієнтиром [Левикова 2004, с. 169]. Так, чимало сленгізмів було почерпнуто з лексикона наркоманів:

Ам.: hooch, tree, buddak, cripps, doobie, hronik, smokey treat – маріхуана

Ам.: get one's johnny, blaze, burn, pull tubes, play monopoly – палити маріхуану

Можна також привести приклади запозичень лексичних одиниць інших навчальних закладів в межах однієї країни:

swiggle – слабка кава з великою кількістю цукру [Лапова 1990, с. 56]

Неодмінно слід зазначити, що існують деякі випадки іноземних запозичень:

chalkie – викладач (вплив австралійського мультиплікаційного персонажу «Old Chalky») [Лапова 1990, с. 56].

В українському сленгу більша частина іноземних запозичень – це запозичення з англійської мови. Такі лексичні одиниці не становлять великих складнощів для перекладу. Даний спосіб словотвору органічно поєднується з афіксацією, і таким чином слово набуває українського «вигляду»:

дрінк – напій;

трабл – проблема;

перенси – батьки;

[Колоновская 2004, с. 10]

Досить значна кількість сленгових запозичень прийшли в українську мову з російської та при цьому зберегли своє первинне значення: тормоз, тусівка, фішка та ін. [Колоновская 2004, с. 11]

Багато сленгових лексичних одиниць є багатозначними:

Ам.: sand – 1) цукор; 2) сіль.

Укр.: грузитися – 1) сумувати. [Колоновская 2004, с. 12]

Одним із найпоширеніших засобів утворення нових лексичних одиниць є зміна значення первинної лексичної одиниці. У більшості випадків зміна значення спричинена переносом найменування, а саме:

1) метафорою, оскільки метафорика – один з основних засобів сленгового словотвору. Саме за її допомогою утворюються найяскравіші та найуживаніші слова:

Ам.: birdcage – общага;

Ам.: zombie – втомлена людина

В метафориці часто присутнє гумористичне трактування означуваного:

Ам.: four-eyes – очкарік;

Одним із характерних засобів словотвору, передусім для сленгу, є каламбурна підстановка:

Ам.: braniac – інтелектуал;

Укр.: бухарест – вечірка

Американському молодіжному сленгу, на відміну від українського, властиве досить широке застосування таких засобів словотвору як:

1) конверсія:

shake-up – тренувальний зал для великого класу (від shake-up – трясти, розворушити);

2) словоскладання:

blue + stocking = bluestocking («синя панчоха», вчена жінка)

[Хасанова 2002, с. 59].

Поряд з лексико-семантичним словотвором у сленгу широко використовується морфологічний словотвір. Найбільш продуктивним є афіксальний тип словотвору. При утворенні сленгізмів використовуються ті ж суфікси, що й у нейтральній лексиці, але в сленгу вони здобувають більш широкий спектр значень.

В американському сленгу найпоширеніший суфікс – суфікс -er. В середині ХХ ст. цей суфікс став активно використовуватися в мові студентів Оксфорду, а потім одержав широке поширення і в інших університетах та коледжах:

1) reader – шпора;

2) sleeper - курс лекцій

Спостерігається також активний словотвір за допомогою типово іншомовних суфіксів, таких як, наприклад: -ateria / -eteria (ісп.):

1) bookateria – книжкова крамниця;

2) bobateria – дамський салон;

-ino (іт.):

1) in gambolino – азартний гравець;

2) lookerino – красуня.

Більш велику групу становлять дієслова, які вживаються в стійкому сполученні з постпозитивами down, off, out, up, around. Найбільш продуктивні -out і -up:

- 1) wash out – не скласти іспити, бути виключеним;
- 2) button up – замовкнути, припинити розмову.

Префіксальний словотвір не властивий для американського молодіжного сленгу [Гальперин 1956, с. 104].

В українському сленговому словотворі активно використовуються такі суфікси як: -ак: гуртак; -ик: жабник, шаровик; -ло: одоробло, забивайло; -ок: бігунок, сачок; -он: випивон, дурагон; -ха: абітуха, стипуха; -юк: сидюк; -як: движняк, дурняк та ін.

На відміну від американського, в українському сленгу в процесі словотвору використовуються префікси: -без: безбашний, безверхий; -від: відвисати, відриватись, відморожений; -з: злиняти, зрити, зшизіти; -на: намутити, накиряться; -об: обдовбаний, обдутий; -при: прибитий, прихоботити та ін. [Миролубов 2003, с. 47]

В молодіжному сленгу проявляється тенденція до спрощення, до економії мовних зусиль, що виявляється у вживанні коротких слів і скороченні лексичних одиниць. 12% молодіжних сленгізмів становлять слова, що піддаються скороченню [Скалкин 1982, с. 168].

Розглядаючи деякі різновиди скорочень, особливо варто зупинитися на різних видах абревіатур та усічених форм, які широко використовуються в молодіжному сленгу. Можна навести численні приклади створення експресивно-забарвлених скорочень, функція яких міняється залежно від конкретної ситуації.

- 1) Усікання слів:

Ам.: soph = sophomore (другокурсник);

Укр.: першокур – першокурсник;

Ам.: zam = exam (іспит);

Укр.: універ – університет.

У молодіжному середовищі дуже поширене усікання словосполучення, коли усікається тільки одне зі складових слів, яке несе семантичне навантаження, інше ж – опускається:

1) Ініціальні скорочення:

Деякі з них мають конспіративну функцію:

Ам.: B.D.S. = big dick syndrome –
самовпевнений;

2) Іноді вони використовуються з метою мовної економії:

Ам.: B.F. = best friend – найкращий друг;
P.= parent – батько;

3) Часто такі форми мають жартівливо-пародійне забарвлення:

Ам.: LS and players – презирливе прізвисько студентів мічиганського коледжу літератури, природничих наук і мистецтв;

4) Стягнення: Досить цікавий вид стягнення при утворенні слів типу:

Ам.: zerology – курс пустих лекцій, які можна не відвідувати;

Вони розрізняються першими компонентами. Зміст других повторюється у всіх словах і полягає в натяку на якусь наукову дисципліну [Левикова 2004, с. 19].

Слід також зазначити, що існує значна кількість сленгових утворень, до складу яких входять числівники і десяткові дроби:

Ам.: 42 = cool, hip – кльовий, хіповий;

2,5 – університетський поліцейський або охоронець. [Левикова 2004, с. 19]

Особливе місце серед одиниць сленгу займає досить велика група сленгізмів, яка представлена вигуками, які надають експресивне забарвлення

висловлюванню і слугують для безпосереднього вираження почуттів та волевиявлення. Найчастіше вони являють собою короткі вигуки або звуконаслідування та виражають різні ступені:

- 1) подиву: Ам : bonk!, chyaa!, flip mode!, oh my goshness!, shnikies! отакої!, маєш!, тю!
- 2) згоди: Ам : bet!, dude!, shoots for real!, ah... ja! полюбе!
- 3) незгоди: Ам : bet!, dude!, negotary!, ta huh! йоб!, фак!
- 4) схвалення: Ам : dig that!, cool!, score!, damm right! клас!, фонтан!, супер!
- 5) зніяковілості : Ам.: sqeebs!, erf! йолки!
- 6) недовіри: Ам : badand! розкажуй!, та ну!
- 7) несхвалення: Ам : boo! йо-майо!, хана;
- 8) схвилювання: Ам : squish!, woochow! в шоці!, зашибісь!;

Крім цього способу вираження емоцій існує понад 100 прикметників з оцінною конотацією, які роблять мову молоді експресивною та емоційною. Прикладами прикметників з позитивною конотацією є наступні:

Ам.: awesome, bomb, biggity/diggity, boss, brad, chouch, coolarific, doke, dope, fantabulous, groovycool, killer;

Укр.: забубенний, кльовий, крутий, офігітельний, суперовий, ульотний.

Негативну конотацію мають такі прикметники як:

Ам.: bunk, bogus, booty, buttery, doobs, schwag, shady, skadip, jankety;

Укр.: відстійний, гнилий, галіміий, гумозний, задріпаний, фіговий і т.д.

Слід зауважити, що більш розповсюдженою для молодіжного сленгу є негативна ціннісна орієнтація, загальна для форм внутрішньогрупового спілкування та соціальних ситуацій використання сленгу [Миролюбов 2003, с. 53].

Аналіз молодіжного сленгу показує, що він має гендерну маркованість і характеризує вербальну поведінку представників певної статі [Гальперин 1956, с. 109].

Для реплік чоловіків характерним є вживання інтенсифікаторів, що генетично походять від вульгаризмів: damn, bloody. Наприклад:

Damn, I don't lie to you, Molly!

Вигук Gosh, що замінює табуйоване церквою слово God, вживається винятково в репліках жінок:

Oh, Gosh! Thank you, Molly whispered. [Дорда 2006, с. 42]

Отже, підводячи підсумки всьому вищесказаному, можна констатувати, що основними засобами утворення нових лексичних одиниць в молодіжному сленгу є перенос найменування, афіксація та різні види запозичень.

Можна також стверджувати, що засобами словотвору в сленгу можуть бути всі засоби словотвору літературної мови, а також їх сполучення та всі інші можливі варіанти.

Єдина вимога до новоутворених сленгових одиниць полягає в тому, щоб вони характеризувалися звучною вимовою та експресивною забарвленістю, адже саме це є основною гарантією того, що вони приживуться в молодіжному середовищі [Шестикрылов 2005, с. 28].

Сленг – це частина лексики, яка надто швидко змінюється. Якщо слово або вислів втрачає новизну, на зміну йому приходять новий сленгізм.

Під поняттям «молодіжний сленг» розуміють сукупність мовних засобів високої експресивної сили, які постійно трансформуються, і які використовуються у спілкуванні молоддю, що знаходиться у дружніх стосунках. Сленг молоді найбільш жваво реагує на всі події в житті. Він підхоплює і відображає нові явища і сам змінюється в процесі їх перетворень. Молодіжний сленг є одним із джерел поповнення лексики американського варіанта англійської мови й одним з елементів американської культури. Мовні процеси, що розгортаються у молодіжному сленгу роблять його природною експериментальною лабораторією для спостереження над мовними змінами в соціальному контексті.

Загалом сленгова лексика характеризується багатством словникового запасу. Також молодіжний сленг як різновид національної мови має свою систему ідіом та фразеологізмів.

Молодіжний сленг відноситься до спеціального сленгу. Відмінність молодіжного сленгу від сленгів інших типів полягає у наступному:

- сленгові слова служать для спілкування людей однієї вікової категорії;
- молодіжний сленг відрізняється «заикненням» на реаліях світу молоді та студентства. Завдяки знанню такої спеціальної мови, молодь відчуває себе членом замкнутої спільноти.
- у числі сленгової лексики молоді нерідко зустрічаються і досить вульгарні слова.

Отже, через свою надзвичайну гнучкість і рухливість, сленг постійно змінюється, з'являються нові слова, а вже існуюча лексика може набувати нового значення. Тобто сленг будується як з нових, постійно виникаючих у процесі спілкування, так і з відомих слів, але в новому їх застосуванні.

Сленг – поняття дуже широке відносно причин і мотивів його використання. У живому, розмовному мовленні продукування і використання молодіжного сленгу в цілому стимулюються:

- 1) невдоволенням традиційними словами і виразами;
- 2) зіткненням з новими обставинами, для яких наявний лексикон виявляється бідним;
- 3) прагненням вразити суспільство;
- 4) бажанням «правдивого, непідробного» спілкування;
- 5) бажанням досягти певного комічного ефекту;
- 6) бажанням створити певний стилістичний ефект за допомогою яскравості та експресивності сленгу.

Невичерпним джерелом сленгу є також засоби масової інформації.

Велика кількість сленгізмів створюється шляхом запозичення.

Однією з цікавих особливостей молодіжного сленгу є зміна значення слів літературної мови, що додає мовленню іронічного забарвлення. Ще один із прийомів, що застосовуються у молодіжному мовленні – це заміна слів їх семантичними синонімами, тобто такими, що мають не зовсім доречний смисловий відтінок.

Основними засобами утворення нових лексичних одиниць в молодіжному сленгу є перенос найменування, афіксація та різні види запозичень. Можна також стверджувати, що засобами словотвору в сленгу можуть бути всі засоби словотвору літературної мови, а також їх сполучення та всі інші можливі варіанти.

Єдина вимога до новоутворених сленгових одиниць полягає в тому, щоб вони характеризувалися звучною вимовою та експресивною забарвленістю, адже саме це є основною гарантією того, що вони приживуться в молодіжному середовищі.

2.4 Перекладацький аспект спеціальної нелітературної лексики

Існує декілька підходів до класифікації моделей перекладу, один з яких пропонує З. Д. Львовська [Львовская 2007, с. 29]. Керуючись принципом зв'язку між мовними значеннями та змістом мовленнєвої діяльності, всі існуючі теорії перекладу автор поділяє на два основні типи: мовні та комунікативні, припускаючи при цьому належність деяких теорій до так званих перехідних випадків.

Оскільки нелітературна лексика являє собою той шар лексики, що безпосередньо пов'язаний з людським спілкуванням, ми хотіли б детальніше зупинитись, в першу чергу, на комунікативних моделях перекладу. До цієї

категорії З. Д. Львовська відносить теорію динамічної еквівалентності та теорію рівнів еквівалентності [Виллюман 1955, с. 42].

Основним принципом теорії еквівалентності автор вважає ідею функціонального змісту вихідного повідомлення, що визначається комунікативною установкою автора оригіналу. На основі цієї ідеї автор робить ряд висновків, а саме, необхідність зважати на «особистість» автора оригіналу, оскільки його комунікативна установка є категорією суб'єктивною. Отже, завдання перекладача полягає у тому, щоб зрозуміти і зберегти у тексті перекладу цю комунікативну установку, а це можливо лише за умови співвідношення значення тексту чи висловлювання з мовленнєвою ситуацією. Також ця ідея передбачає функціональну еквівалентність тексту перекладу до тексту оригіналу, що визначається не на основі формальної відповідності текстів, а на основі реакції іншомовного адресата. Тобто, в тексті перекладу реакція адресата має так само відповідати комунікативній установці відправника, як і в тексті оригіналу [Лапова 1990, с. 53].

Зважаючи на те, що розмовна лексика несе на собі чітку експресивномотивну ознаку, теорія динамічної еквівалентності видається нам досить вдалою для застосування при перекладі текстів, які містять сленг. Адже, як зазначає З. Д. Львовська, динамічна модель перекладу включає ряд структурних, семантичних і функціонально-стилістичних обмежень, що звужують вибір і визначають напрямок перекладацьких перетворень. І серед цих обмежень, в першу чергу, слід зазначити експресивні та металінгвістичні характеристики тексту оригіналу, його жанрово-стилістичні особливості, частотність вживання тієї чи іншої лексичної одиниці в мові перекладу у межах відповідного стилю тощо [Лапова 1990, с. 55]. Професор І. В. Корунець [Корунець 2001, с. 25] вважає, що засоби перекладу залежать від структури, значення та мовного рівня змістових одиниць. Оскільки переклад є лінгвістичним предметом і він будується на значенні мовних одиниць, то

перекладач повинен орієнтуватися у рівнях цих мовних одиниць.

I. В. Корунець виділяє наступні мовні рівні:

- 1) надсинтаксичний (super syntactic level) – відтворення текстів, абзаців; 2) синтаксичний (syntactic level) – відтворення словосполучень і речень;
- 2) лексичний (lexical level) – відтворення значень слів, словосполучень, ідіоматичних виразів;
- 3) морфологічний (morphological level) – відтворення складових елементів слова, допомагає відтворити і лексичне значення;
- 4) фонетичний (phonetic level) – відтворення звуків фонетики: всі терміни, географічні та власні назви, реалії суспільно-політичного життя відтворюються на фонетичному рівні [Скалкин 1982, с. 179].

Залежно від структури, мовного рівня та мети перекладу I.В.Корунець розрізняє кілька засобів перекладу: буквальний, лексемний, послівний, підрядковий та описовий переклад [Комисаров 1973, с. 180].

Буквальний переклад (litteral translation) – це такий переклад, коли відтворюється буквений чи звуковий склад оригіналу. Буквальним перекладом відтворюються одиниці фонетичного та лексичного рівнів. Переважно цим засобом перекладу відтворюються власні та географічні назви, імена та реалії.

До буквального перекладу відносяться:

- транслітерування – відтворення буквеного складу оригіналу:

Ben Franklin – Бен Франклін (стодоларова купюра);

Suzy – Сюзі (доларова монета).

- транскрибування – відтворення звукового складу оригіналу:

loser – лузер;

punk – панк;

skinhead – скінхед;

Провідним засобом перекладу в сучасній перекладацькій практиці є транскрипція зі збереженням деяких елементів транслітерації. Оскільки

фонетичні та графічні системи мов значно відрізняються одна від одної, передача форми слова мови оригіналу на мову перекладу є завжди певною мірою умовною та приблизною:

- 1) absurdist – абсурдист;
- 2) kleptocracy – злочинська еліта;
- 3) skateboarding – скейтбордінг;

Підводячи підсумки усьому вищесказаному, треба зазначити, що при перекладі спеціальної розмовної лексики необхідно дотримуватися, в основному, двох напрямків – або шукати аналогічну українську лексичну одиницю, що має приблизно таку ж експресивність (еквівалентний переклад), або тлумачити чи роз'яснювати значення, тобто використовувати описовий переклад.

Дуже явним є намагання укладачів словників у деяких випадках обмежуватися стилістично нейтральними варіантами, що передають лише загальний зміст. Завдання ж з пошуку в українській мові достатньо експресивних та образних відтінків сленгізмів покладається на перекладача.

Деякі неосвічені перекладачі, орієнтуючись на нейтральні, безжиттєві еквіваленти, уникають пошуків більш точних, виразних народних виразів. Пошук належного співвідношення, як правило, забирає багато часу і якщо лексикографи і перекладачі щоразу намагатимуться знайти оптимальний варіант (для десятків тисяч найскладніших випадків), то на іншу роботу у них не вистачить часу [Хомяков 1980, с. 34].

Таким чином, проаналізувавши існуючі засоби перекладу, треба зазначити, що правильний вибір засобу перетворення одиниці оригіналу в одиницю перекладу – одне з основних умов створення адекватного тексту в мові, якою відбувається переклад.

2.5 Особливості перекладу американського студентського сленгу

Найбільші труднощі при перекладі сленгових одиниць як з іноземної мови на мову перекладу, так і навпаки, полягають в тому, що сленг, особливо молодіжний, є найрухомішим шаром лексики й жоден словник нових слів не в змозі наздогнати розвиток мови в цій сфері. До того ж, багато лексичних одиниць сленгу дуже недовговічні та швидко виходять з вживання. Словники їх просто не встигають зареєструвати. Таким чином, найбільша складність у роботі зі сленгом, знаходження сучасних еквівалентів [Коловская 2004, с. 13]. Крім того, перекладачі стикаються з низкою інших труднощів, які ми розглянемо детальніше.

Як було з'ясовано в попередньому розділі, лексичні одиниці професійних жаргонів є найстійкішими в часі, та й підбір еквівалентів для них здійснюється достатньо легко. Такі лексичні одиниці можна віднести до контекстуально-вільних сленгізмів. Наприклад:

Ам.: phonelab – фонолабораторія

Ам.: lab – лабка

Ці слова є лексичними одиницями, що належать до американського молодіжного сленгу та мають в українському сленгу регулярні еквіваленти. Як правило, це технічна лексика та слова-терміни.

У стандартній мові до контекстуально-вільних лексичних одиниць відносяться особисті імена, географічні назви, назви періодичних видань і фірм, назви кораблів, літаків, партій та громадських організацій. Лексичні одиниці, що позначають ці ж явища та поняття, але відносяться до сленгу, є контекстуально-залежними і не мають регулярних еквівалентів у мові перекладу [Longman 1997, с. 41].

Наведемо приклади безеквівалентних одиниць українського молодіжного сленгу:

1) гопота – груба, малоосвічена міська молодь, яка часто знущається над людьми, нездатними за себе постояти (поняття виникло в 20-ті роки ХХ ст. в С.-Петербурзі від скорочення ГОП – «Городское Общество Паразитов» і без змін увійшло до українського сленгу);

2) чебурахи – вуха (слово утворене від імені герою популярного радянського мультфільму) та ін. [Миролюбов 2003, с. 53]

Таким чином, при перекладі молодіжного сленгу, який виник на основі реалій окремої країни, доводиться вдаватися до описового перекладу або до запозичення слів на основі алітерації з підрядковим перекладом.

2.6 Стилiстичнi особливостi американського сленгу

Між загальнолітературною розмовною лексикою і фразеологією і деякими групами нелітературної лексики немає чітких граней. Загальнолітературна розмовна лексика майже непомітно переходить в розряд слів, які вже не включаються в норми літературного вживання. Особливо близько до розряду загальноновживаної літературної розмовної лексики підходять слова так званого «сленгу».

В американській лексикографії термін «сленг» набув широкого поширення приблизно на початку минулого століття. Етимологія цього терміна представляється спірною і не була точно встановлена жодним з радянських або зарубіжних лінгвістів, що займалися цією проблемою.

Показовим у цьому відношенні є образний опис «сленгу» у відомій роботі Дж. Б. Гріноу і Дж. Л. Кіттріджа: «сленг — мова-бродяга, який

тиняється в околицях літературної мови і постійно намагається пробити собі дорогу в найвишуканіше суспільство». Образність в науковій прозі, як відомо, застосовується для додаткового роз'яснення тих чи інших описуваних явищ, а також для вираження ставлення автора до цих явищ, а не для визначення сутності явища. В даному випадку вживання метафори для визначення «сленгу» не роз'яснює дане явище, а навпаки, затемнює його зміст.

У сучасній зарубіжній лексикографії поняття «сленг» змішується з такими поняттями, як діалектизм, жаргонізм, вульгаризм, Розмовна мова, просторіччя та ін.

Однак, незважаючи на те, що багатьма зарубіжними теоретиками лексикологами висловлені найрізноманітніші і суперечливі точки зору з питання про «сленгу», всі вони приходять до одного і того ж висновку: «сленгу» не місце в англійській літературній мові. Це пояснюється тим, що поняття «сленг» в англійській лексикографії змішується зі словами і фразеологізмами, абсолютно різнорідними з точки зору їх стилістичного забарвлення і сфер вживання.

У різних словниках з послідом «сленг» наводяться наступні розряди слів і словосполучень:

Слова, що відносяться до злодійського жаргону, наприклад:

- 1) barker — в значенні револьвер;
- 2) to dance — бути повішеним;
- 3) to crush — втекти;
- 4) idea pot — в значенні голова;

Іншими прикладами явно жаргонних слів і виразів можуть служити:

dirt - в значенні гроші; dotty – божевільний;

Слова, що відносяться до інших жаргонів, наприклад:

- 1) big-boy - в значенні великокаліберна гармата;
- 2) knitting needle - в значенні шабля (з військової лексики);

- 3) to eat the ginger — виступати в кращій ролі;
- 4) smacking — в значенні має величезний успіх;
- 5) dark (буквально Темний) - в значенні закритий (з театральної лексики); dead hooper - в значень поганий танцюрист;
- 6) sleeper — в значенні курс лекцій (зі студентської лексики) та ін.

Завдяки включенню в «сленг» найрізноманітніших жаргонізмів останній починає диференціюватися. Так, в англійській та американській лексикографії з'являються різновиди «сленгу»: військовий «сленг», спортивний «сленг», ТЕАТРАЛЬНИЙ «сленг», Студентський «сленг», парламентський і навіть релігійний «сленг».

Багато розмовні слова і вирази — неологізми, властиві лише живому неофіційному спілкуванню, також зараховуються до «сленгу».

Основні якості цих слів-свіжість їх вживання, новизна, несподіванка їх застосування, тобто типові риси неологізму розмовного типу. Але саме ці риси і сприяють зарахуванню таких слів в категорію «сленгу».

Наприклад, такі слова і вирази, як

- 1) for good — назавжди;
- 2) to have a hunch — передчувати;
- 3) show — в значенні театр, зараховуються до «сленгу»;
- 4) to get someone — в значенні зрозуміти;
- 5) cut-throat — в значенні вбивця, і багато інших колоквіалізми в ряді словників теж мають посліду «сленг»;

Різниця між літературними розмовними словами і деякими словами, зараховуються до «сленгу», настільки важко визначити, що в авторитетних англійських і американських словниках з'являються подвійні стилістичні посліди : сленг. Такі, наприклад, слова: chink-гроші; fishy — підозрілий; governor — батько; hum (від humbug) обман і ін.

Багато англійські та американські словники відносять до «сленгу» слова, утворені в результаті використання одного з найбільш продуктивних способів словотворення в сучасній англійській мові — конверсії. Наприклад: іменник *agent* в значенні агент не має посліду «сленг»; утворений же від нього дієслово *to agent* — в значенні бути агентом має посліду сленг. Слово *altar* стилістично нейтральне, ніякої посліди в словниках не має; утворений же від нього дієслово *to altar* — в значенні одружитися в одному з англійських словників наводиться з послідом «сленг».

Звичайно, не всі словники однаково класифікують слова з точки зору їх стилістичної характеристики. Але найбільше різнобій спостерігається в тих випадках, де є посліду «сленг». Наприклад: іменник *charmer* в значенні приваблива жінка розглядається словником Бері і Барк як належить до сленгу, Оксфордським словником - як архаїзм, а американським словником Вебстера як стилістично нейтральне слово.

Вираз *to listen in* в значенні слухати радіо словником Бері і Барка розглядається як «сленг», словником Вебстера — як колоквіалізм, Оксфордським словником — як стилістично нейтральне слово.

Вираз *to get the better of* взяти верх над ким-небудь в «скороченому словнику англійського сленгу» зустрічається з послідом «сленг», в словниках же Вебстера і Оксфордському наводиться без всяких послід.

Залишається абсолютно незрозумілим, з яких міркувань виходять автори словників, відносячи ті чи інші слова до розряду «сленгу». Різниця між "сленгом" і діалектизмом теж часто не наводиться. Про це свідчить той факт, що в багатьох випадках словники дають дві посліди: *sl. or dial.* Наприклад: у словнику Вебстера [Sledd 1965, с. 708] вираз *hook it* — в значенні втекти, втекти має два посліди — «сленг або діалект». ("slang or dial"); у словнику Вебстера слово *swallow-pipe* в значенні глотка має ті ж дві посліди.

Коливання в віднесенні того чи іншого слова до певного стилістичного розряду слів — цілком закономірне явище, так як мова знаходиться в процесі постійного розвитку, і слова з однієї сфери спілкування неминуче потрапляють в іншу сферу спілкування і починають своє існування вже як самостійні і повноправні її члени.

Однак «сленг» охоплює надто вже багато стилістичних розрядів слів, найрізноманітніших за своєю сутністю і функціями. До «сленгу» зараховуються навіть просторічні фонетичні, морфологічні та синтаксичні форми, наприклад, слово *ain't*, форма *gi'n* (*given*), оборот *one of them slippers*, неправильне вживання спілок як наприклад, *as* замість *whom* або *which*, вимова звуку [n] замість [ŋ] в причастях теперішнього часу і т. п.

З іншого боку, багато слів і виразів, що відносяться до «сленгу», є цілком літературними словами, найчастіше неологізмами — іноді емоційно забарвленими. А неологізми можуть з'являтися в самих різних сферах вживання мови.

Саме тому, що під терміном «сленг» об'єднуються різноманітні явища, однією з найбільш характерних рис цього лексичного шару є його нестійкість. Багато слова і звороти, що почали своє існування як «сленгові», в даний час міцно увійшли в англійську літературну мову.

2.7 Аналіз засобів та способів перекладу лексичних одиниць американського молодіжного сленгу у телесеріалі «Друзі»

Ми розглядаємо особливості та засоби перекладу сленгових одиниць з англійської мови на українську на прикладі лексичних одиниць, які можна віднести до американського молодіжного сленгу. В рамках нашої роботи ми

досліджуємо певну вибірку сленгізмів американського молодіжного сленгу, яка загальною кількістю нараховує 300 сленгових одиниць (див. Додаток А). Вибірка була взята із телесеріалу «Друзі». Також в нашій праці представлені сленгові фрази акторів телесеріалу «Друзі».

Наприклад:

- 1) “Freak out” в загальному терміні “потворна людина зовні так і по поведінці”. Так в серіалі «Друзі», Рейчел вимовляє: “I like I really fraked out and that’s when it hit me: how much Barry looks like Mr.Potato Head”. Наприкладі цього речення сленг “freak out” перекладається, як «офигеть,збожеловіти».
- 2) “live off somebody” перекладається, як «бути на опікуванні у когонебудь». Таким чином Моніка дає пораду Рейчел: “Come on ,Rachel, you can’t live off your parents”. Переклад: «Да ладно, Рейчел, ти не можеш жити під опікою своїх предків».
- 3) “let go of” перекладається, як «відпустити/розпустити». “If I let go of my hair, my head ill fall of”. «Якщо я розпущу своє волосся, моя голова відвалиться».
- 4) “Are you nuts?” перекладається, як «Ти з глузду з’їхав?». “ So you guys want me to take this back? – What? – Are you nuts?. We have got George Stephanopoulos’pizza”. Переклад: «Ви бажаєте це повернути? Ти з глузду з’їхав? Адже у нас піцці від Стефанопулоса».
- 5) “to have a crush on somebody” Росс говорить до Рейчел:“You know you probably didn’t know this, but back in high school I had a major crush on you”. «Ти напевно цього не знаєш, але ти мені подобалась ще у середній школі».
- 6) “puppy love” дослівно перекладається, як «щеньче кохання» , але має зовсім інший сенс, як “перше кохання”. “You know, she was my puppy love”. «А знаєш, вона була моїм першим коханням».

У цьому підрозділі перед нами стоїть наступне завдання: на основі відібраних сленгових одиниць визначити, які засоби перекладу використовуються при перекладі сленгової лексики, у нашому випадку тієї лексики, яка відноситься до американського молодіжного сленгу.

Отже, проаналізувавши дану вибірку сленгових одиниць, ми дійшли висновку, що укладачі словників, як правило, обмежуються стилістично нейтральними варіантами лексичних одиниць, що передають лише їх загальний зміст. Тому завдання перекладача, який працює з художнім текстом, де зустрічаються сленгізми, полягає в тому, щоб відшукати еквівалент відповідного сленгізму в мові перекладу, який характеризувався б приблизно однаковою з ним експресивністю та емоційною забарвленістю. Згідно до проведеного нами дослідження, лексичні одиниці, перекладені відповідним перекладацьким еквівалентом в мові перекладу, становлять більшу частину лексики в представленій вибірці. Проілюструємо це наступними прикладами:

- 1) bunk off – забити на пару;
- 2) sockamamie – легке завдання;
- 3) dog – важке завдання;
- 4) dark side – студентський район;
- 5) floppy disc – розумна, старанна людина;
- 6) nitpick – не скласти іспит;
- 7) pee-head – бовдур;
- 8) reader – шпора;
- 9) wiseacre – ботан;

Другим засобом перекладу, до якого вдаються перекладачі при перекладі сленгових одиниць, зокрема при перекладі молодіжного сленгу, є експлікація або описовий переклад. Як показало наше дослідження, дуже часто перекладачі змушені йти шляхом тлумачення й роз'яснення значення слова

внаслідок того, що, як нами вже зазначалося раніше, в мові оригіналу існує досить значний шар лексики, що виник на основі реалій даної країни та не має еквівалентів у мові перекладу. Для підтвердження зроблених нами висновків ми вважаємо за потрібне привести кілька найбільш яскравих прикладів сленгізмів, перекладених описово:

- 1) *campused* – обмежений територією кампусу (територією, що прилягає до університету та що включає учбові і житлові корпуси, торгові точки і підприємства побутового обслуговування);
- 2) *God squad* – сектанти;
- 3) *be a whiz at something* – людина, що швидко вчиться, виключно обдарована в чомусь людина;
- 4) *grunt* – студент, якому важливо отримати диплом, а не знання;
- 5) *Hell Week* – посвячення першокурсників у студенти;
- 6) *pass-man* – студент, який отримує диплом без відзнаки;
- 7) *sandwich course* – практична робота, як частина освіти в технічних коледжах;
- 8) *zerology* – курс пустих лекцій, які можна не відвідувати;
- 9) *zonk out* зійти з катушок від перевантаження;

Наступним засобом перекладу, яким користуються перекладачі при перекладі спеціальної нелітературної лексики, а отже і при перекладі сленгу, є калькування. Ми маємо відзначити, що відсоток сленгових одиниць, перекладених саме за допомогою калькування є незначним. Принаймні у вибірці лексики молодіжного сленгу, з якою ми працювали при аналізі у нашій роботі, випадків перекладу сленгізмів калькуванням небагато. Наведемо кілька прикладів:

air head - болван, «пустая башка»;

bookworm – книжний черв'як;

Необхідно зазначити, що у вибірці, проаналізованій нами в рамках роботи, мають місце лише три засоби перекладу, а саме: еквівалентний переклад, експлікація або описовий переклад та калькування. Інших засобів перекладу, розглянутих в попередньому розділі, відмічено не було.

Таким чином, на основі аналізу зробленої вибірки була відмічена закономірність. Прийнявши загальну кількість лексичних одиниць у вибірці (200) за 100%, ми зробили висновок, що основним засобом перекладу сленгових конструкцій є пошук відповідного перекладацького еквіваленту, що складає приблизно 77% від загальної кількості слів. Всі інші лексичні одиниці були перекладені за допомогою таких засобів перекладу як експлікація або описовий переклад та калькування. Отже, приблизно 20% сленгових конструкцій перекладені описово, і лише 3% сленгізмів були перекладені за допомогою калькування.

Також ми можемо навести деякі типові способи утворення сленгізмів:

- 1) Іншомовні запозичення – елемент чужої мови, а саме перехід однієї мови до іншої, *swami guu* – божок.
- 2) Афіксація – побудова нових слів за допомогою приставок або суфіксів. Згідно з дослідженнями В. Г. Вільман ця роль незначна в утворенні сленгізмів, *smile* – усмішка, *smiley* – символ; *hack* – зубрити, *hacker* – фанатик (комп'ютерний); *stock* – зломлена людина, *stocky* – ніжна.
- 3) Метафоризація – придбання словом метафоричного значення. *To put a blow torch* – дати чарівного стусана; *to shake a bit* – тусити, балдіть.
- 4) Антономазія – літературний вид заміни імен, що складається в тому, що загальне ім'я замінюється власним чи навпаки. *Othello* – ревнівець.
- 5) Аббревіація – об'єднання скорочених і повних основ, а також творення простого похідного слова шляхом довільного скорочення твірної одиниці. *Pen* - ручка; *penetriary* - проникливий.

Таблиця 3.2
Кількісний аналіз засобів перекладу вибірки сленгізмів

Засіб перекладу	Кількість слів	Відсоткове співвідношення
Еквівалент	154	77%
Експлікація	40	20%
Калькування	6	3%

Підводячи підсумки проведеного нами дослідження, ми вважаємо за потрібне відзначити, що, оскільки проведене дослідження відображає загальну тенденцію використання засобів перекладу при перекладі спеціальної нелітературної лексики, в нашій роботі – при перекладі сленгових одиниць американського молодіжного сленгу, так само як і частотність застосування тих самих засобів перекладу, ми маємо підставу стверджувати, що результати нашого дослідження є об'єктивними відносно загальної перекладацької практики, яка функціонує в галузі перекладу спеціальної нелітературної лексики.

Існує декілька підходів до класифікації моделей перекладу. Оскільки нелітературна лексика являє собою той шар лексики, що безпосередньо пов'язаний з людським спілкуванням, ми розглянули комунікативні моделі перекладу. До цієї категорії належить теорія динамічної еквівалентності та теорія рівнів еквівалентності. Зважаючи на те, що розмовна лексика несе на собі чітку експресивно-емотивну ознаку, ми розглянули також теорію динамічної еквівалентності, яка є досить вдалою для застосування при перекладі текстів, що містять сленг.

Залежно від структури, мовного рівня та мети перекладу розрізняють кілька засобів перекладу: буквальний, лексемний, послівний, підрядковий та описовий переклад.

При перекладі спеціальної розмовної лексики необхідно дотримуватися, в основному, двох напрямків – або шукати аналогічну українську лексичну одиницю, що має приблизно таку ж експресивність (еквівалентний переклад), або тлумачити чи роз'яснювати значення, тобто використовувати описовий переклад.

Дуже явним є намагання укладачів словників у деяких випадках обмежуватися стилістично нейтральними варіантами, що передають лише загальний зміст. Завдання ж з пошуку в українській мові достатньо експресивних та образних відтінків сленгізмів покладається на перекладача.

Правильний вибір засобу перетворення одиниці оригіналу в одиницю перекладу – одне з основних умов створення адекватного тексту в мові, якою відбувається переклад.

Найбільші труднощі при перекладі сленгових одиниць як з іноземної мови на мову перекладу, так і навпаки, полягають в тому, що сленг, особливо молодіжний, є найрухомішим шаром лексики й жоден словник нових слів не в змозі наздогнати розвиток мови в цій сфері. До того ж, багато лексичних одиниць сленгу дуже недовговічні та швидко виходять з вживання. Словники їх просто не встигають зареєструвати. Таким чином, найбільша складність у роботі зі сленгом - знаходження сучасних еквівалентів.

При перекладі сленгу найприроднішим є використання функціональних аналогів за наявності їх в мові перекладу. При їх відсутності можна вдаватися до просторіччя, яке додає тексту, що перекладається, необхідну характеристику відхилення від літературної норми.

Провівши дослідження вибірки сленгізмів із телесеріалу «Друзі», ми помітили наступну закономірність: основним засобом перекладу сленгових конструкцій є пошук відповідного перекладацького еквіваленту; всі інші лексичні одиниці були перекладені за допомогою таких засобів перекладу як експлікація або описовий переклад та калькування.

Лише в разі правильного вибору способу перекладу, ґрунтуючись на детальному аналізі стилістичних прийомів автора в зіставленні з можливими засобами в мові перекладу, перекладач може найточніше передати той ступінь впливу, який зазнає носій мови при читанні оригінального тексту.

ВИСНОВОК

У роботі було розглянуто особливості формування, функціонування та перекладу американського та українського молодіжного сленгу.

В сучасній англійській мові сленг становить значну частину її словникового складу тому, що різноманіття інтересів суспільства, оцінка окремих явищ носіями мови, які належать до різних соціальних і професійних груп, знаходить яскраве відображення в сленгу.

В лінгвістиці і дотепер існують сумніви щодо визначення терміну «сленг». Труднощі полягають у критеріях відділення сленгу від вульгаризмів, колоквіалізмів, жаргону, кенту, діалектизмів.

Більшість сленгових конструкцій відрізняються яскраво вираженим пейоративно стилістичним забарвленням, що характеризується негативно-зневажливою експресивно-емоційною оціночною конотацією.

У сленгу слід розрізняти загальний і спеціальний сленг. Молодіжний сленг відноситься до спеціального сленгу. Значну частину його лексичного складу становлять корпоративні та професійні жаргонізми, які піддаються впливу кенту.

Молодіжний сленг є цікавим лінгвістичним феноменом, побутування якого обмежено не лише певними віковими рамками, що є очевидним із самої його номінації, але і соціальними, тимчасовими і просторовими межами.

При перекладі сленгових одиниць важливо вдаватися до ряду трансформацій різного характеру з метою не лише передати екстралінгвістичну ситуацію, виражену денотативами лексем, але й відтворити палітру значень конотативних, які яскравіше передають мовленнєву поведінку учасників дискурсу, тому що сленг - явище не тільки мовне, але й соціальне, оскільки молодіжний сленг посилює позитивність «неформального» в суспільстві, але в той же час виражає опозицію загальноприйнятим нормам та положенням як в академічному світі, так і в суспільстві в цілому. Головна мета, якій слугує сленг молоді – підтвердження почуття незалежності, групової солідарності.

На сучасному етапі розвитку мов молодіжний сленг є одним з головних джерел поповнення словникового складу. Елементи сленгу або швидко зникають, або входять у літературну мову. Запозичення слів та словосполучень сленгу і жаргонів у літературну лексику зумовлюється насамперед необхідністю поповнення експресивних засобів. Більшість одиниць сленгу і жаргонів – це літературні одиниці, які здобули специфічні значення, тому запозичення з нелітературних підсистем в багатьох випадках веде до появи семантичних неологізмів.

Перспектива подальшого дослідження полягає у розгляді інших шарів американського молодіжного сленгу, наприклад комп'ютерного, та у його зіставленні з українським сленгом, оскільки сьогодні бурхливий розвиток специфічної сленгової лексики відзначається саме в сфері розвитку сучасних комп'ютерних технологій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Балабін В. В. Сучасний американський військовий сленг як проблема перекладу. Київ : *Логос*, 2002. 313с.
2. Беляева Т. М. Хомяков В.А. Нестандартная лексика английского языка. Львів : *ЛГУ*, 1985. 194с.
3. Береговская Н. В. Молодежный сленг : формирование и функционирование, вопросы языкознания. Москва : *Наука*, 1996. №3. С.32-41.
4. Вильюман В. Г. О способах образования слов сленга в современном английском языке. *Учен. зап. ЛГПИ им. А. И. Герцена*. Львов : ЛГПИ им. А. И. Герцена, 1955. т.3. С.47-50.
5. Гальперин И. Р. О термине сленг Вопросы языкознания. Москва : *Наука*, 1956. №6. С.104-107.
6. Дорда В. О. Аксіологічні аспекти студентського сленгу США *Вісник СумДУ*. Суми : СумДУ, 2006. №11. С.39-43.
7. Дорда В. О. Статус студентського сленгу та адгерентних груп англомовної ненормативної лексики *Вісник СумДУ*. Суми : СумДУ, 2006. №3. С.188-192.
8. Жирмунский В. М. Национальный язык и социальные диалекты. Львов : Худож. лит., 1936. 215с.
9. Запесоцкий А. С., Фаин Л. П. Эта непонятная молодежь. Москва : *Просвещение*, 1990. 145с.
10. Зацний Ю. А. Розвиток словникового складу сучасної англійської мови. Запоріжжя : Запорізький держ. ун-т., 1998. 430с.
11. Иванова Г. Р. Территориальная дифференциация английского университетского сленга : автореф. дис...канд. филол. Наук : 10.02.04. Москва, 1991. 115с.

12. Клименко О. Л. Поповнення словникового складу англійської мови з нелітературних підсистем : автореф. дис. канд. філол. наук. Харків, 2000. 20с.
13. Коловская Н. А. Особенности функционирования американского студенческого сленга *Ярославский педагогический вестник*. Ярославль : Ярославский гос. пед. ун-тет им. К. Д. Ушинского, 2004. № 2. С.9-12.
14. Комиссаров В. Н. Теория перевода (лингвистические аспекты). Москва : *Наука*, 1973. 180с.
15. Копыленко М. М. О семантической природе молодежного жаргона Социально-лингвистические исследования. Минск : *Наука*, 1976. №5. С.117.
16. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник. Вінниця : *Нова Книга*, 2001. 448с.
17. Кухаренко В. А. Практикум з стилістики англійської мови (*A Book of Practice in Stylistics*) : Підручник. 2-ге вид., перегл. та пошир. Вінниця: Нова книга, 2000. 160с.
18. Лапова Е. В. О молодежном жаргоне Русский язык. Минск : МГПИИЯ им. М.Тореза, 1990. №10. С.54-59.
19. Левикова С. И. Молодежный сленг как своеобразный способ вербализации бытия Бытие и язык. Новосибирск: *Наука*, 2004. №5. С.167-173.
20. Львовская З. Д. Современные проблемы перевода. Москва URSS, 2007. 220с.
21. Маковский М. М. Языковая сущность современного английского сленга Ин. яз. в школе. М.: *Просвещение*, 1962. №4. С.102-113.
22. Миролубов А. А. Майкл Уэст и его методика обучения чтению Ин. яз. в школе. - М.: *Просвещение*, 2003. №2. С.46-47, 54.

23. Николаева С. Ю. Индивидуализация обучения иностранным языкам. Київ : *Вища школа*, 1987. 140с.
24. Орлов Г. А. Современная английская речь. Минск : *Высшая школа*, 1991. 254с.
25. Пассов Е. И. Основы коммуникативной методики обучения иностранному общению. Москва : *Русский язык*, 1989. 215с.
26. Пиркало С. В. Сленг: ненормативно, але нормально Урок української. Київ : *Наук. думка*, 2002. №2. С.26-28.
27. Потятинник У. О. Соціолінгвістичні та прагмастилістичні аспекти функціонування сленгової лексики (на матеріалах періодики США) : автореф. дис...к. ф. наук : 10.02.04. Львів, 2003. 246с.
28. Скалкин В. Л. Основы обучения устной иноязычной речи. Минск *Русский язык*, 1982. 180с.
29. Скворцов Л. И. Литературная норма и просторечие. Москва *Наука*, 1977. 252с.
30. Скребнев Ю. М. Основы стилистики английского языка. Москва *ООО «Изд-во Астрель»*, 2000. 224с.
31. Федорова Л. Л. Современная молодежная речь: норма или антинорма. Минск *Просвещение*, 2002. 321с.
32. Хасанова Е. В. Об источниках и способах образования школьного и студенческого сленга. *Русская и сопоставительная филология*. Казань : *Унипресс*, 2002. №2. С.59.
33. Хомяков В. А. Введение в изучение сленга основного компонента английского просторечия. Вологда : ВГПИ, 1971. 176с.
34. Хомяков В. А. Нестандартная лексика в структуре английского языка национального периода: Автореф. дис...канд. филол. наук : 10.02.04. Львов 1980. 75с.

35. Чуковский К. И. Высокое искусство. Минск : *Советский писатель*, 1968. 384с.
36. Швейцер А. Д. Социальная дифференциация английского языка в США. Москва : *Наука*, 1983. 213с.
37. Шубин У. П. Языковая коммуникация и обучение иностранным языкам. Минск : *Высшая школа*, 1972. 196с.
38. Bradley H. Slang The Encyclopaedia Britannica. 13th ed. *London The Britannica, Inc.*, 1926. Vol.25. P.207-210.
39. Drake G. F. The Social Role of Slang Language Social Psychological Perspectives Ed. by H. Giles. Oxford : *Pergamon Press*, 1980. P.63-70.
40. Greenough J. B., Kittredge G.L. Words and their Ways in English Speech. New York The Macmillian, 1929. 318p.
41. Holms J. An Introduction to Sociolinguistics. *New York Longman*, 1997. 412 p.
42. Mencken H. L. The American Language. *New York A.A.Knopf*, 1992. 333 p.
43. Partridge E. Slang Today and Yesterday. *New York The Macmillian*, 1934. 476 p.
44. Sledd J. On Not Teaching English Usage. *English Journal*. New York *Random House*, 1965. Vol.54. P.698-703.
45. Global English Slang: Methodologies and Perspectives. *Routledge, 1st edition* (January 15, 2014).
46. A Dictionary of Hiberno-English: The Irish Use of English. *Gill & Macmillan Ltd*, 2004.
47. Harrington M. Women Debate, and a New Liberal Politics. *Dissent*. 2005. Winter. P . 86-91.
48. Furiassi C. False Anglicisms in Italian Monolingual Dictionaries : A Case Study of Some Electronic Editions. *International Journal of Lexicography*. Oxford : *Oxford University Press*, 2003. Vol. 16, № 2. P. 121-142.

49. Aytō J. *A Century of New Words*. Oxford : *Oxford University Press*, 2007.
250 p.
50. *Syntactic Structures*. *Noam Chomsky*. 1957. USA
51. *Crooked Talk : Five Hundred Years of the Language of Crime*. Jonathon Green. *Random House*, 2011.
52. *Slang today and yesterday*. Eric Partridge. 2013.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

53. Геловани Г. Г., Цветков А. М. Русско-английский разговорник бытовой лексики и сленга. Москва : *Просвещение*, 1991. 45с.
54. Кондратюк Т. М. Словник сучасного українського сленгу. Харків : *Фоліо*, 2006. 352с.
55. Кудрявцев А. Ю., Куропаткин Г. Д. Англо-русский словарь сленга и ненормативной лексики. Минск : *ООО "Изд-во АСТ"*, 2006. 384с.
56. Шестикрылов П. А. Словарь новейшего американского сленга. Москва : *ООО "Изд-во Астрель"*, 2005. 288с.
57. Ayto J. The Longman Register of New Words: Longman Group United Kingdom Limited. Moscow : *Russkii Yazyk*, 1990. 314 p.
58. Flexner S. B. New Dictionary of American Slang Comp. by R.Chapman. New York : *Harper and Row*, 1986. 498 p.

ДОДАТОК А

Таблиця 1. Словникова вибірка американських сленгізмів з варіантом їх перекладу українською мовою

Американські сленгізми та їх словниковий переклад	Варіанти перекладу американських сленгізмів, запропоновані у словнику укр. сленгу
ace boon soon - друг, приятель, надійна людина	бандит, битяй, ландорик
ace into - встигнути на початок заняття	
answer off the cuff - відповідати без підготовки	імпровізувати
air head - порожня голова	балда, вавка в голові
basics – основні предмети	
be a whiz at something - людина, що швидко вчиться, виключно обдарована в чомусь людина	банш
blew out - той, що перебуває в стані сп'яніння під впливом маріхуани	закиданий, вгашений, вставлений
beef – проблема	геморой, заморочка, засада, трабл, щастя
bird-brain - нерозумний студент	нульовий, стерильний
birdcage - студентський гуртожиток	гуртак, жабник, зоопарк, притон
blow off - ігнорувати або уникати когось	ігнорити, забивати, морозитись
boogerhead - приятель, друг	бандит, битяй, ландорик
bookworm - книжний черв'як	параграф
borough boy - людина з передмістя, провінціал	ведмідь, кріпак
brain - інтелігентний студент	
brain dead - безмозкий, нездатний думати	дуплятор, одоробло, товстолобий
braniac – дуже розумна людина, інтелектуал	гуру, динозавр, крокодил
bug out - списувати	здирати, катати
bunk off – прогулювати заняття	зривати, косити, пасувати, клеїти пари
bust – невдаха	квач
butterhead - нерозумний студент	нульовий, стерильний
button up - замовкнути, припинити розмову	засохнути, заліпитись, закрити обличчя подушкою
buzz crusher - зануда, буркотун	достоевський, кумар
cake-eater – ледар	халявщик, шаровик
campused - обмежений територією кампусу (територією, що прилягає до університету та що включає учбові і житлові корпуси, торгові точки і підприємства побутового обслуговування)	

chalkie – викладач	препод
clam – помилка	глюк, прокол
coach - студент, який не встигає у навчанні	ручник
cockamamie – нескладний іспит	фонарбовий іспит
communist – дурний, поганий	відстійний, задрипаний, фіговий
condition (n) – заборгованість, незалік	хвіст
condition (v) – перескладати іспит	
cooked – дуже п'яний	вбуханий у дим, п'яний як соловей/як чіп
crab – знизити або не поставити оцінку	завалити, зарізати
crack – псих	бамбук, безверхий, відбитий, підорва
crack a book - сісти за підручники	букви шукати
cram - судомисто вчити щось вночі перед іспитом	зубрити всю ніч поспіль
crap out - не скласти іспит	завалити, провалити іспит
crew - коло друзів	брига, орда, френда, шобло
crib sheet - шпаргалка	бомба, шпора
da nazzis – людина, яка влаштовує скандал на вечірці	
dark side - студентський район	студовий околот
dig in – поринути з головою у навчання	зависти
digithead – той, хто багато працює з комп'ютером	
dodo - дурень	аут, ботинок, відстрілок, дрізд, дурбелік, клавесин, шлепер
dog – важкий іспит	
dogpack – коло друзів	брига, орда, френда, шобло
dorm – гуртожиток	гуртак, жабник, зоопарк, притон
down with that - погодитися з кимось або з чимось	підписатись
duckets - гроші	балабас, зюзі, крайти, філки
fam – родина	
false messiah – хтось або щось, що не виправдовує сподівань	підлом
fixer - охоронний пост перед установою або учбовим корпусом	
floppy disc – розумний, старанний студент	ботан, зубрило, гідроцефал
four-eyes - людина в окулярах	бінокль
fress - професор	профа, профура
freshman - першокурсник	зеленка, мінус, першокур
fundamentals - основні предмети	
gen up – навчитися чомусь	нахапатися

get one's johny - палити маріхуану	димити, дути, пихати, свистіти, читати, шифрувати
God squad - студенти, що спеціалізуються на вивченні релігії	

SUMMARY

The object of the work the process of research of slang expressions of the American variant and their equivalents in the Ukrainian language.

The main aim of the paper consists in comparison and consideration of features, formation, functioning of translation of American and Ukrainian student slang, to define the concept of youth and student slang in the system of general slang, to analyze the sources and scope of student slang.

Theoretical and methodological principles, key provisions and various aspects of slang that researchers studied such as (Patridzh E., H. Mencken, I. Halperin, etc).

Results: In this paper, we observed how slang can cover almost all areas of life, describe almost all situations except boring, because the slang word is born as a result of the speaker's emotional attitude to the subject. Slang is a constant word formation based on the principle of language play. Thus, we can summarize that slang and its variants have a more prominent role in comic and play texts, for example in the series "Friends". Youth slang is one of the main sources of vocabulary replenishment at the stage of language development.

Key words: *"Friends," slang word, youth slang.*

**Декларація
академічної доброчесності
здобувача ступеня вищої освіти ЗНУ**

Я, Сірик Єлизавета Андріївна, студент(ка) 2 курсу, форми навчання заочна, факультету Іноземної філології, спеціальність 035 Філологія, освітньо-професійна програма Переклад (англійський), адреса електронної пошти fhfr11554433@gmail.com,
- підтверджую, що написана мною кваліфікаційна робота на тему «**МОЛОДІЖНИЙ СЛЕНГ АМЕРИКАНСЬКОГО ВАРІАНТУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО ПЕРЕКЛАДУ**» відповідає вимогам академічної доброчесності та не містить порушень, що визначені у ст. 42 Закону України «Про освіту», зі змістом яких ознайомлений/ознайомлена;
- заявляю, що надана мною для перевірки електронна версія роботи є ідентичною її друкованій версії;
- згоден/згодна на перевірку моєї роботи на відповідність критеріям академічної доброчесності у будь-який спосіб, у тому числі за допомогою Інтернет-системи, а також на архівування моєї роботи в базі даних цієї системи.

Дата _____ Підпис _____ ПІБ (студент) _____